

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

A keresztény nemzeti gondolat hírnöke

Ára: 180 Ft

XVIII. évfolyam 5. szám * Társadalmi, kulturális, hagyományőrző folyóirat *

2011. május

A tartalomból:

Rózsahegy Napok programja - 2. oldal

Ragyogj, ragyogj, csillagom - 5. oldal
Az '50-es évek üldözöttjei...

Boldog vagy, II. János Pál pápa! - 6. oldal

20 éve történt - a Barátság SE megalakulása II. - 12. oldal

Rendezvénytár - 13. oldal

VIII. Tudományos Néprajzi Konferencia
írás 10., képek - 20. oldal

Anyák napján szeretettel köszöntjük az édesanyákat

Dsida Jenő: Hálaadás

Köszönöm Istenem az édesanyámat!
Amíg ő véd engem nem ér semmi bánat!
Körülvesz virrasztó áldó szeretettel,
Értem éjjel-nappal fáradni nem restell.
Áldott teste, lelke csak érettem fárad.
Köszönöm, Istenem az édesanyámat.

Köszönöm a lelkét, melyből reggel, este
imádság száll Hozzád, gyermekéért esdve,
Köszönöm a szívét, mely csak értem dobban
- itt e földön senki sem szerethet jobban! -
Köszönöm a szemét, melyből jóság árad,
Istenem, köszönöm az édesanyámat.

Te tudod, Istenem - milyen sok az árva,
Aki oltalmadat, vigaszodat várja.
Leborulva kérlek: gondod legyen rájuk,
Hiszen szegényeknek nincsen édesanyjuk!
Vigasztald meg őket áldó kegyelmeddel,
Nagy-nagy bánatukat takard el, temesd el!

Áldd meg édesanyám járását-kelését,
Áldd meg könnyhullását, áldd meg szenvedését!
Áldd meg imádságát, melyben el nem fárad,
Áldd meg két kezével az Édesanyámat!

Halld meg jó Istenem, legbuzgóbb imámat:
Köszönöm, köszönöm az ÉDESANYÁMAT!!!

Hírek innen-onnan és házunk tájáról

Sok szeretettel hívjuk Önt és kedves családját
2011. június 4-én szombaton 18 órakor a
Szent Imre Római Katolikus Templomban megrendezendő
ünnepi hangversenyre

Közreműködik: Junger Chor Intonation - Schöneck
Gyomaendrödi Zenebarátok Kamarakórusa

Vezényel: Michael Knopke
Gecseiné Sárhegyi Nóra

Mindenkit szeretettel hívunk és várunk!

FELHÍVÁS! - A Városi Alapfokú Művészetoktatási Intézmény felhívással fordul VALAMIKORI ZENEISKOLÁS NÖVENDEKEIHEZ ÉS A VÁROS ZENEBARÁT KÖZÖNSÉGÉHEZ:

Kérjük azokat, akik bármilyen (klasszikus, pop-, jazz- és népzenei stb.) kottáikat ma már nem használják, hogy adományozzák azokat a művészeti iskola kottatára számára. A felajánlott kottákat, ha szükséges, az iskola felújítja és a zenei repertoár bővítésére használja.

Az adományokat a Városi Alapfokú Művészetoktatási Intézmény titkárságán (Kisréti utca 27. I. emelet) leadhatják, vagy telefonos egyeztetés után (06-20/287-42-53) az iskola dolgozói elszállítják.

Támogatásukat előre is köszönjük: a művészeti iskola dolgozói

FELHÍVÁS - Az 50-es években a varjasi új iskola előtt állt egy fészület. Többen emlékeznek rá, hogy ott volt, de senki nem tudja, mikor tűnt el, és hová lett. A 60-as évek elején készült fényképen már nem látható. Ha tudja valaki, mi lett a kereszt sorsa, vagy esetleg van valakinek olyan régi fotó a birtokában, amelyen még látszik a fészület, kérjük, jelentkezzen.

Fülöp Zoltánné Takács Ágnes agnes.takacs55@gmail.com

FELHÍVÁS

Az Öregszőlői Körzet 7 iskolájának Tanulóihoz, Tanítóihoz és Hozzátartozóikhoz!

Az Emlékkönyvek készítéséhez írott és képes anyagot kérünk mielőbb: életrajzot, visszaemlékezést, fényképet, csoportképet, tablót.

A támogatást köszönettel vesszük.

Alt Jánosné Salamon Terézia
ny. pedagógus

5502 Gyomaendrőd, Toronyi u. 21.
Telefon: 66/284-538

Pésó Béláné Fekécs Irma
ny. pedagógus

5502 Gyomaendrőd, Polányi u. 23.
Telefon: 66/284-212

Ugorj fejest a nyelvtanulásba MOST! angol, német, olasz, francia

tanfolyamok kezdő szinttől a nyelvvizsgáig!

Tanfolyamkezdés: június 6. Jelentkezés: május 31-ig

Óradíj: 600-1000Ft - létszámtól függően

AFC-mentes tanfolyamdíj; munkanélküli és szociális támogatás lehetősége!

Információ, jelentkezés: 20/22-970-22, 20/947-1603 www.2091-2097

Inter Nyelvtanulási Stúdió, Kossuth út 18. info@internyelvtanulasi.hu

KIDS CLUB ANGOL TÁBOR

sport, vetélkedők, zene és

VIDÁMANGOLÉZÁS

Június 20-24; Július 27-július 31.

Résdíj: 4.490Ft/nap 1.20/22 970 22

Várunk minden szülő és kislányok gyereket, HOGY VIDÁMBB LEGYEN A VAKÁCIÓ!

www.internyelvtanulasi.hu; www.vidamtaborek.hu; info@internyelvtanulasi.hu

MEGHÍVÓ

Rózsahegy Kálmán
Endrőd, 1873 -
Budapest, 1961

A Rózsahegy Kálmán Kistérségi Általános Iskola tanuló, dolgozó és az Endrődiek Baráti Köre Egyesület vezetősége szeretettel meghívja Önt 2011. május 13-14-15-én a

RÓZSAHEGYI NAPOK

rendezvényeire

Díszvendég:

ABÓCZKY RÓBERTNÉ RÓZSAHEGYI MARIKA
RÓZSAHEGYI KÁLMÁN HALÁLÁNAK
50. ÉVFORDULÓJÁRA

ÉS AZ ENDRÖDI LIGETBEN BEINDÍTOTT OKTATÁS
50 ÉVES ÉVFORDULÓJÁRA EMLÉKEZÜNK

PROGRAM

Május 13. (péntek)

9.00 óra: MEGNYITÓ - Köszöntőt mond DR. PAPP SÁNDOR történész

9.30 óra: ALSÓ TAGOZATOS TANULÓK

Népi mesterségek, játékok, kézműves foglalkozások a Templom zugi erdei iskola foglalkozásainak keretében

Helyszín: alsó tagozat épülete

FELSŐ TAGOZATOS TANULÓK

Iskolai vetélkedő

Téma: Rózsahegy Kálmán élete és az iskola története

Helyszín: tornaterem

VENDÉGEK

TÁBLAÁVATÁS a belterületi iskolák pedagógusainak tiszteletére

Helyszín: az 50 éves épület előtere

Előadások:

Az endrői belterületi iskolák története

Előadó: LADÁNYI GÁBORNÉ

Rózsahegy Kálmán élete

Előadó: GIRICZ LÁSZLÓ

Helyszín: színházterem

12.00 óra: EREDMÉNYHIRDETÉS, DÍJÁTADÁS

Helyszín: az iskola udvara

13.00 óra: EBÉD - Helyszín: Hídfő étterem

16.30 óra: A SZEGÉNY EMBER BÖRPUKÁJA - Vidám mesék,

történetek SEBESTYÉN ISTVÁN székely mesemondó

előadásában - Helyszín: Timár Máté fiókkönyvtár

19.00 óra: TÁBORTÜZ, ÜNNEPÉLYES FAULTETÉS

Játékos vetélkedők, araoke verseny

A HESTIA TÜZZSONGLÓR CSOPORT előadása

Helyszín: a ridegvárosi játszótér

Május 14. (szombat)

8.00 óra: KIRÁNDULÁS, BOGRÁCSOLÁS az Endrődiek Baráti Körének

szervezésében (15.00 óráig)

Helyszín: Dévaványa, Tűzokrezervátum

9.00 óra: SPORTRENDEZVÉNYEK

Rózsahegyi futball kupa - Játékos családi sportvetélkedő

Helyszín: az endrői sportpálya

17.30 óra: GÁLAEST - Az iskola tanulóinak ünnepi műsora

Helyszín: az iskola tornaterme

19.30 óra: BARÁTI BESZÉLGETÉS meghívott vendégeinkkel

Helyszín: Hídfő étterem

Május 15. (vasárnap)

10.00 óra: SZENTMISE elhunyt pedagógusainkért

az endrői katolikus templomban.

A misét celebrálja IVÁNYI LÁSZLÓ plébános, tb. kanonok

12.00 óra: EBÉD a Hídfő étteremben (igény szerint)

A RENDEZVÉNY IDEJE ALATT MEGTEKINTHETŐ
A RÓZSAHEGYI KÁLMÁN ÉLETERŐL SZÓLÓ ÁLLANDÓ KIÁLLÍTÁS,
AZ ISKOLATÖRTÉNETI KIÁLLÍTÁS,
ÉS A TANULÓK KÉPZŐMŰVÉSZETI MUNKÁIBÓL KÉSZÜLT KIÁLLÍTÁS.

Rózsahegy Kálmán Kistérségi Általános Iskola

Gyomaendrőd, Népliget út 2.

Tel./Fax: 06 66 283938,

e-mail: endrodiiskola@internetx.hu, web: www.rozsahegyiskola.hu

Endrődiek Baráti Köre Titkársága - Tel.: 06 70 4112026

e-mail: margitv@fbermail.hu

Önök joga van tudni...

hogy miről döntött a Képviselő-testület április hónapban

2011. április 27-én az összevont Intézményi Társulás ülésezett Csárdaszálláson, ahol megtárgyalásra került:

- A Rózsahegyi Kálmán Kistérségi Általános Iskola, a Térségi Humánsegítő Szolgálat, valamint a Térségi Szociális Gondozási Központ 2010. évi zárszámadása
- Belső ellenőrzésekről készült összefoglaló jelentés, amelyből megtudhattuk, hogy intézményeink a törvényi előírásoknak megfelelően gazdálkodtak, így a belső ellenőrzés nem tárt fel olyan hibákat, amelyeknél azonnali intézkedést kellett volna foganatosítani.
- Elfogadásra került a Szmola Nonprofit Kiemelten Közhasznú Kft. kérelme, amelyben azt kérte, hogy 2011. szeptember 1-től nyugdíjazás miatt a szerződés közös megegyezéssel kerüljön felbontásra. Ezzel együtt benyújtotta a két óvoda (Fő út, Szabadság út) eszközállományának leltárát 6.343.950 Ft összegben. Az elfogadott határozat értelmében a Kft.-vel kötött szerződés közös megegyezéssel jogutódlás nélkül kerül megszüntetésre, az óvodai alaptevékenység pedig beintegrálódik a Rózsahegyi Kálmán Kistérségi Általános Iskola feladatához. (Szabadság úti óvoda)
- 2011. május 1-től az intézményi konyhák átszervezésre kerülnek. Az átszervezésben érintett intézmények a következők: Rózsahegyi Kálmán Kistérségi Általános Iskola, Kis Bálint Általános Iskola és Óvoda, Kner Imre Gimnázium Szakközépiskola és Kollégium, valamint a Térségi szociális Gondozási Központ konyhája, ami a főzőkonyha feladatot fogja ellátni. Az átszervezés miatt módosításra került a Térségi Szociális Gondozási Központ Szervezeti és Működési Szabályzata is.

Az Intézményi Társulás Képviselő-testülete jóváhagyta az előterjesztéseket.

Április 28-án a testületi ülés a polgármesteri beszámoló helyett félévértékelővel vette kezdetét. A Polgármester észrevételeire kemény kritikával reagált a testület néhány tagja, illetve a lakosság is bírálta az „elhibázott” döntéseket (hulladékper, Papp Zsigmond hagyaték). Több, mint egyórás heves vita után kezdődhetett csak el az előterjesztések betervezése.

Gyomaendrőd Város Önkormányzata 2010. évi költségvetési beszámolója

Városunk gazdasági-pénzügyi helyzetét az elmúlt évekhez képest a források körének folyamatos szűkülése jellemezte. 2008-ban még több mint 858 millió Ft összegű normatív állami támogatással rendelkezünk, amely a 2009. évre 40 millió Ft-tal csökkent, 2010. évben az előző évhez képest is további 111 millió Ft-os csökkenést kellett éisenvedni.

Ennek oka összetett, pl. megszűnt a közösségi közlekedés normatívája, a sport feladatokhoz biztosított 500 Ft-os lakosonkénti támogatás, a tanulói és ellátotti létszám, a munkaadót terhelő járulékok is változtak, illetve a lakosság számhoz kapcsolódó állami normatívák összege is évek óta csökkenő tendenciát mutat, mivel a településünk lakosságának száma is folyamatosan csökken. (2005. január 1-jén 15.348 fő, 2010. január 1-jén 14.625 fő)

A nehézségek ellenére városunk működőképes, amely a hatékony gazdálkodásnak köszönhető.

Beszámoló a kötvényforrás állományában bekövetkezett változásokról 2010. 10. 01. és 2010. 12. 31. közötti időszakban

Gyomaendrőd Város Önkormányzata 2008. február 27-én bocsátott ki 6.316.000 CHF értékben kötvényt, 10 éves futamidőre, 3 éves türelmi idővel számolva.

A kötvényforrás értéke a vizsgált időszak kezdő napján forintra átszámolva 1.044.060.700 Ft volt. Felhasználás ezen időszakban egy alkalommal történt 50.000.000 Ft összegben. Ezt az összeget 2010. 11. 29-én vezette át az önkormányzat a főszámlájára, melyből 20.000.000 Ft értékben telekvásárlásra került sor a Gyomaszolg Ipari Park Kft-től. A területvásárlás testületi döntés alapján történt, melynek célja az Ipari Parkban folyó beruházáshoz szükséges saját erő részének biztosítása.

va volt. Az átvezetésből megmaradt 30.000.000 Ft kifizetése ugyanezen célra 2011 januárjában történt meg.

A kötvényforráson realizált hozam összege 2010 negyedik negyedében forintban összesen 15.053.390 Ft volt.

2010. december 31-én a forintban rendelkezésre álló betét állományának összege 494.299.000 Ft, az euro betétállomány összege 1.831.840 EUR volt. A devizában nyilvántartott betétek a 2010. december 31-i MNB középárfolyamon (278,75) kerültek átértékelésre. A teljes kötvényforrás 2010. december 31-én forintban 1.004.924.400 Ft-ot tett ki.

A kötvényhez kapcsolódó kötelezettség állománya a 2010. december 31-i MNB középárfolyamon számolva (222,68) 1.406.446.880 Ft.

A kötvényforrás törlesztését az Önkormányzat 2011. március 31-én kezdi, értéke 421.025 CHF. A következő törlesztés 2011. szeptember 30-án válik esedékessé.

Beszámoló a 2010. évi alapokra beérkezett pályázatok elbírálásáról és ezek részére támogatás megállapítására

A Képviselő-testület 2011. évben is irt ki pályázatot Ifjúsági, Sport-, és Civil szervezetek részére.

Szervezet	db pályázat	Felosztható tám.	Igényelt tám.
Civilszervezetek tám.	39	2.442.000 Ft	11.227.000 Ft
Sport Alap	15	11.600.000 Ft	27.802.400 Ft
összesen	54	14.042.000 Ft	39.029.400 Ft

A Sport alap 15.000 E Ft. összegből kötött felhasználású támogatások:

Diáksort	1.000 E Ft.
Gyomai-és Endrődi pálya fenntartása	500 E Ft
Óvodai sportnap megrendezése	200 E Ft
Testvérvárosi és nemz. sportkapcs. és komm	1.300 E Ft
Tartalék	400 E Ft

Civil Alap fix összege:3.700 E Ft összegből kötött

Városi Képtár működési támogatása	629 E Ft
Irodalmi, kult. Mű, turiszt. kiadvány támogatása	629 E Ft

A Pénzügyi Bizottság április 19-i ülésén elbírálta a pályázatokat és az alábbi javaslattal élt: a hulladéklerakó perköltség címén elkülönített összeg (54.000 E Ft) fel nem használt részéből kerüljön átcsoportosításra 1.750. E Ft a polgármesteri alapa kötött felhasználásra az alábbi szervezetek, alapítványok részére:

Közalapítvány Gyomaendrőd Város Közgyűteményeiért	450.000 Ft
Gyomaendrőd Város Tűzoltó Egyesület	400.000 Ft
Gyomaendrőd Város Közbiztonságáért egyesület	900.000 Ft

Az Ügyrendi, Oktatási, Kulturális, Kisebbségi, és Esélyegyenlőségi Bizottság szintén elbírálta a benyújtott pályázatokat, és az alábbi javaslattal élt a perköltség címén elkülönített összegre.

Közalapítvány Gyomaendrőd Város Közgyűteményeiért	400.000 Ft
Gyomaendrőd Város Tűzoltó Egyesület	350.000 Ft
Gyomaendrőd Város Közbiztonságáért Egyesület	850.000 Ft
Suttyomba Alapítvány	150.000 Ft

A Képviselő-testület ez utóbbi javaslatot fogadta el. A nyertes pályázók kiértesítése folyamatosan fog megtörténni.

Lehoczkiné Timár Irén
Képviselő

In memoriam

Szülőföld: Böleső, majd koporsó!
Sarkcsillag a négy égtáj felől!
Anyanyelved billyogként jelöl!
Te vagy a téli hó s a tavaszi zöld,

új kenyér íze, lepergő könny sója,
öröm-kacagás, lelki Kába-kő...
Isten áldjon! Te légy végső álmunk,
s ivadékainkba szebb jövő!

Tímár Máté

Bordács Ignác 1945-2011

Született: Endrőd,
1945. augusztus. 5.
Debrecen: 1959-1963
Budapest, Dunaújváros:
1965 - 2011. február
12.

**„Február 12-én vé-
get ért földi pályám.
Búcsúszom tőletek: Ig-
nác”**

Hirtelen, váratlanul,
megdöbbenően ért a
hír, amelyben elbúcsú-
zol tőlünk, örökre.

Tornyosulnak a gyö-
nyörű gyerekkori emlé-
kek, amit 18 éves ko-
rodig közel egymáshoz
töltöttünk. Kiűztünk

a saját hajlékunkból, elzavartak a saját földünkről, bejártuk a Keselyős minden szegletét, minden évben más tanyában lak-
tunk, más földet műveltek szüleink. Új szomszédokkal, játszópajtásokkal, lóval, kutyával találkoztunk – csodálatos gyerek-
korunk volt! Szegény szüleink!

Mi, gyerekek is sokat dolgoztunk, legeltettünk, apró álal-
tok gondozása, rosszkodás.

Te akkor váltál felnőtté, amikor 1959-ben nem vettek fel a
gyomai gimnáziumba, mert osztályidegenek voltak a szülők.

Több kérvény, mind elutasítás, végleges elutasítás októ-
berben.

Megtört a gyerekkori varázs, rájöttünk, hogy mi nem olya-
nok vagyunk, mint mások. De mit követtek el a mi vasszorgal-
mú, becsületes, hozzáértő szüleink?

Miért kellett a levágott hizót eldugva kopasztani? Miért
kellett felkötni a lovainkat a gerendához? Miért nem ehettünk
vajás kenyeret, mikor hajnal óta legeltettünk? Miért kellett a
hunyai Iványi nagyszüleinknek a keselyősi tanyákon bolyon-
gani?

Tornyosultak, tornyosultak a miértek, amelyre a szüleink
nem mertek válaszolni, rábízták az iskolára, válaszoljon rá a
rendszer elvárásainak megfelelően. Szegény pedagógusok! Te
elbujdosnál előlünk, hogy ne lássuk a könnyeidet. Édesanyád
(†Pintér Etelka) minden létező forintot összekapart, és elvitt a
debreceni Református Kollégiumba. Felvettek! Nagyon büsz-
kék voltunk Rád!

A téli szünetre jöhettél haza először. Ki kellett olvasnod az
„És mégis mozog a föld” c. Jókai regényt. Az olvasónaplód
első oldalára tustintával, redisztollal, petróleumlámpánál föld-
gömböt rajzoltál. Csodáltunk!

Minden nyári szünetben cséplőgépnél dolgoztál. A község
iskolában, de a gépnél is elérted a maximumot: kitűnő volt a
bizonyítványod, ill. első ember lettél a gépnél a hosszú nyári
szünetek során!

Szerepeltél a „Légy jó mindhalálig” c. filmben.

Felvettek a budapesti Közgazdaságtudományi Egyetemre,
ahol a politikai gazdaságtan tanár eltanácsolt.

Ekkor már volt orosz és német nyelvtudásod, Dunaújvá-
rosban, a papírgyárban dolgoztál. Gépészmérnöknek tanultál.
Endrődön, a római katolikus templomban kötöttél házassá-
got 1967. szeptember 24-én.

Bejártad a világot tolmácként, majd mérnökként. Munká-
id közül az egyik a hannoveri Világkiállítás magyar pavilonjá-
nak építésvezetője.

Nem panaszkodtál, de láttuk, hogy az egészséged nem a
régiben.

Tragikus hirtelenséggel megállt a szíved 2011. február 12-
én.

Búcsúznak Tőled: feleséged, lányaid, unokáid, rokonaid,
ismerőseid.

„Hitünk a feltámadás, reményünk a viszontlátás, szerete-
tünk pedig a kegyes megemlékezés.” (Szent Ágoston)

Unokahúgod: Eszti

Teréz Anya: SOHA NE VESZÍTSD REMÉNYED!

1. Amit évek hosszú során felépítettél, egy pillanat alatt romba
dőlhet. *Ne törődj vele! Te csak építs!*
2. Ha valakinek segítesz, furcsán néznek rád az emberek. *Te csak
segíts annak, akinek szüksége van rád!*
3. Ha mindent megteszel másokért, cserébe rúgást fogsz kapni.
Ne törődj vele! Te csak tedd, ami tőled telik!
4. Azt a jót, amit ma cselekszel, holnapra elfelejtik. *Ne törődj vele!
Te csak tedd, ami tőled telik!*
5. A becsületesség, a tisztesség és igazmondás támadhatóvá tesz.
Ne törődj vele! Te csak légy becsületes, tisztességes és őszinte!

6. Az emberek ésszerűtlenül gon-
dolkodnak, helytelenül cselek-
szenek és önzők. *Ne törődj vele!
Te csak szeresd a felebarátodat!*

7. Ha jót teszel, azt mások úgy tek-
intik, hogy hátsó szándék vez-
zet. *Ne törődj vele! Te csak tedd
a jót!*

8. Ha ezek a célok vezérelnek, ham-
is barátaid és igaz ellenségeid
lesznek. *Ne törődj vele! Te csak kövesd a céljaidat!*

Az Éltető remény – Gondolatok, elmélkedések, elmés történetek a
reményről c. kötetből idéztünk

Ragyogj, ragyogj, csillagom!

Áprilisi számunkban a „Barátságos Találkozó” cikkünkben többek között beszámoltunk arról, hogy az Endrődiek Baráti Köre tag-sága igen jelentős többséggel megszavazta azt a kérést, hogy az '50-es évekbeli „osztályharc” üldözötteinek tiszteletére állítsunk emléktáblát - hasonlóan, mint az ország többi helységében - , azért is, mivel a Baráti Kör megalapítói ezen üldözöttek sorából kerültek ki.

A helyzet és az akkori időszak hátterének ismertetése céljából kezdtünk bele a fenti címen, egy több részesre tervezett írásba.

Talán emlékszünk arra a '60-as évekbeli - fenti című - „szép” romantikus szovjet filmre, amelyben a '20-as években egy idealista lelkű népművelő próbálta terjeszteni a világmegváltó, bolsevik gondolatokat. Hol a Rómeó és Júliát játszotta, hol keményebb eszközökkel kovácsolta az új embert, szó szerint használva néha a „kalapácsot”. Már az idealista jelző sem stimmel, mivel idealisták a hívők voltak, és az, mint bűnös irányzat, elítélendőnek minősült. Szegény rá is fázott. Egyszer agyonütöttek.

A kommunizmus majdani eljövetelét nem hinni, hanem tudni kellett a marxista dialektika alapján, mely később marxizmus-leninizmus néven intézte a világ sorsát, Sztálin vezetésével. Ennek apparátusát a Bolsevik-Kommunista Párt képezte mint Élcspart. Fő jelképük a vörös csillag volt. (Ezt a módszert vette át Hitler, kb. 10 évvel később.)

Magukat proletároknak nevezték és megalkották a proletár diktatúrát. Szó szerint élet-halál urai voltak, de inkább a halálé, ha az eddig elpusztított kb. 100 millió emberre gondolunk. (Tudjuk, néme helyen most is működnek.) Napjainkban nálunk ezért tiltott ez az elv és jelképük hirdetése.

Ez a világ tört rá „Felszabadítás” néven Magyarországra 1945-ben. Igaz kezdetben hazai követők igen halványan szerepeltek, mert a józan magyarok többsége a Kisgazdákra hallgatott, de lassan-gyorsan az internacionalista megszállók segítségével a magyar csatlósok is totális hatalomra tettek szert. 1949-re megteremtették a Magyar Népköztársaságot és Rákosi Mátyás rémuralmát. Ennek részét képezte az eszement találmány, az „osztályharc fokozása”. Falun ez a „kulákküldözés” fogalmában testesült meg. Most nem megyünk bele ennek mélyebb taglalásába. Olyan orosz szó, mely a magyar fülnek és léleknek teljesen visszataszító.

Elsőként, hogy az akkori hangulatot és szóhasználatot felidézzük, mellékeljük az Endrői Tanács Korszak megalkotásának jegyzőkönyvét 1950-ből. Látszólag szabványos semmitmondó szöveg. De egy kicsit figyeljünk föl a számokra. És ne feledjük, ez a rendszer 40 évig uralkodott Magyarországon, az a csillag ragyogott, ragyogott, míg nem egyszer csak hirtelen el nem vástott.

A jegyzőkönyv második bekezdésében nézzük meg a választásra jogosultak számát! 1950-ben Endrőd lakossága kb. 12.000 lélekre tehető. Mivel kb. 6.600-an

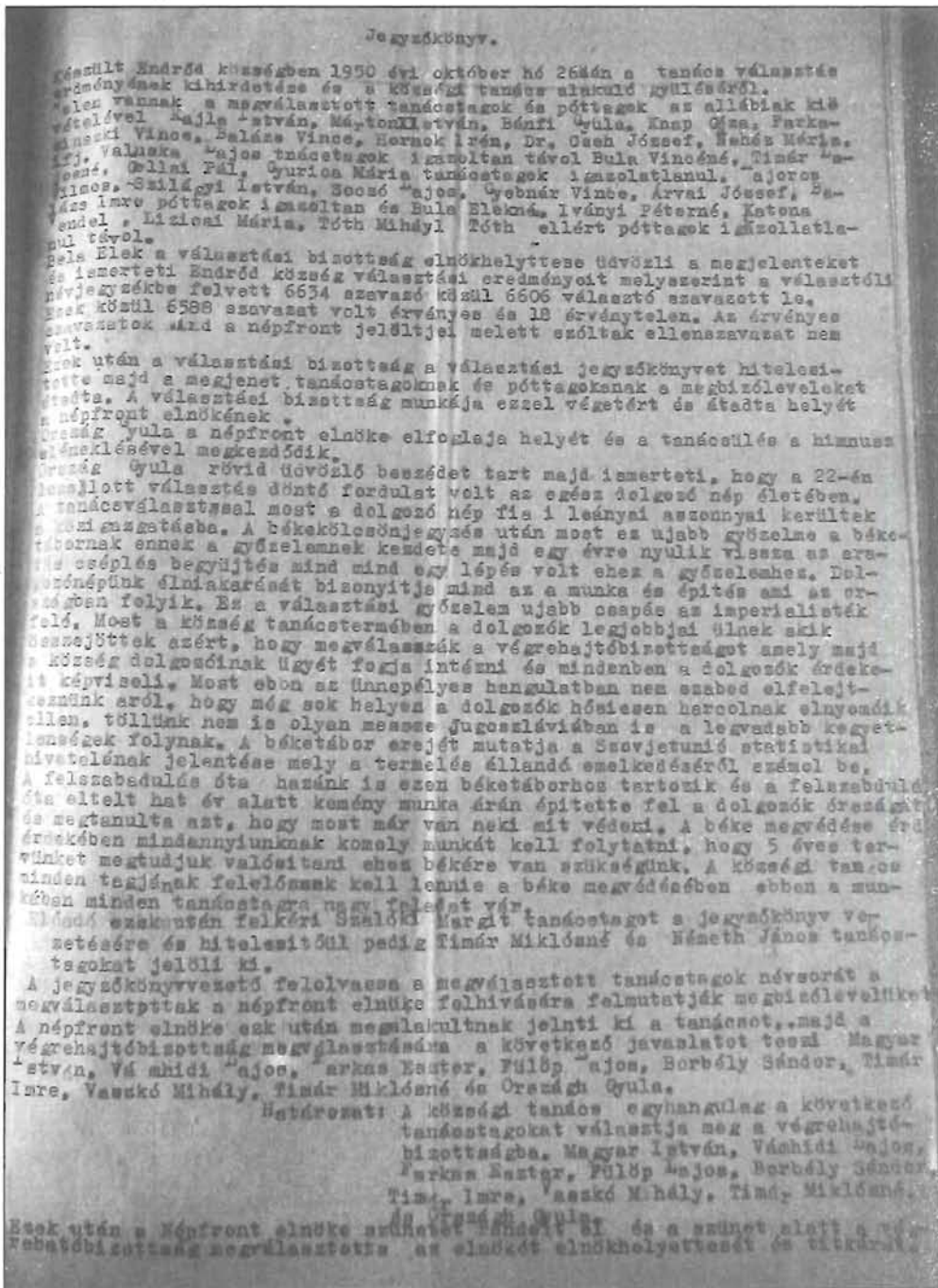
szavazhattak, lehet hogy 5.400 fő kiskorú volt!

Hogy aztán e mögött valójában mi volt, és mik történtek, arra később térnénk ki részletesebben hivatalos okiratok és visszaemlékezések felhasználásával.

Továbbá, aki tud ezekkel az ügyekkel kapcsolatosan okirattal, visszaemlékezéssel segíteni nekünk, kérjük, küldje azt el a szerkesztőségünk címére.

Megjegyezni kívánjuk: Ez a kor 60 évvel ezelőtti történelmem. Nem kívánunk semmiféle módon a mai napi politikához kapcsolódni. Az ártatlan szenvedőkre szándékozunk tisztelettel visszaemlékezni a tanulságok levonása és a megbékélés céljából.

Tisztelettel: Szabó Béla

Szűk után a népfront elnöke bejenti, hogy a végrehajtóbizottság...
 István elnökhelyettesével Fülöp "ajost" és titkárdul Tímár Imre tan...
 tagot választotta meg.
 Bizottság tagjai ezek után helyt foglalnak az elnöki...
 elnöklet a népfront el...

Katolikus oldal

MÁJUSI ÜNNEPEK

1. vasárnap: **Az Isteni Irgalmasság vasárnapja**
 2. hétfő: Szent Atanáz püspök és egyháztanító
 3. kedd: Szent Fülöp és Jakab apostolok
 4. szerda: Szent Flórián vértanú
 7. szombat: Boldog Gizella
 8. vasárnap: **Húsvét 3. vasárnapja**
 11. szerda: Boldog Salkaházi Sára vértanú
 12. csütörtök: Szent Néreusz, Achilleusz és Pongrác vértanúk
 13. péntek: A fatimai boldogságos Szűz Mária
 15. vasárnap: **Húsvét 4. vasárnapja**
 16. hétfő: Nepomuki Szent János áldozópap, vértanú
 18. szerda: Szent I. János pápa vértanú
 20. péntek: Sienai Szent Bernardin áldozópap
 21. szombat: Magallán Szent Krisztof áldozópap, vértanú
 22. vasárnap: **Húsvét 5. vasárnapja**
 24. kedd: Szűz Mária, keresztények segítségére
 25. szerda: Tiszteletreméltó Szent Béda áldozópap
 26. csütörtök: Néri Szent Fülöp áldozópap
 27. péntek: Canterbury Szent Ágoston püspök
 29. vasárnap: **Húsvét 6. vasárnapja**
 30. hétfő: Szent István király ereklyéinek átvitele

A katolikus oldalakat szerkeszti: Iványi László tb. kanonok, plébános

Boldog vagy, II. János Pál pápa!

II. János Pál pápa a lengyelországi Wadowicében 1920. május 18-án született.

Eredeti neve Karol Wojtyła. Édesapja katonatiszt, édesanyja tanítónő volt. Hívó katolikus családban élt, szeretteit – két testvérét és szüleit – azonban fiatalon elvesztette. Érettségi után beiratkozott a krakkói Egyetemre, a náci megszállás idején pedig egy kőbányában, majd egy vegyi üzemben dolgozott. Sokat sportolt – síelt, túrázott, kajakozott, úszott, focizott, és különböző színjátszó körökben is részt vett. 1942-ben jelentkezett az illegalitásban működő krakkói szemináriumba.

1946. november 1-jén szentelték pappá. Néhány évig Rómában tanult, majd visszatért Lengyelországba, ahol plébánosként és egyetemi lelkészként működött.

1958-ban püspökké szentelték, majd krakkói érsek és bíboros lett.

1978. október 16-án választották pápává. Elődje iránti tiszteletből a II. János Pál nevet vette fel. Mindhalálig hűségesen szolgált a rábízott lelkek üdvösségét.

1981. május 13-án, a Fatimai Szűzanya ünnepének napján merényletet kísérelt meg ellene egy török férfi. A pápa ezzel kapcsolatban gyakran mondogatta, hogy egy anyai kéz, Szűz Mária szerezte kezé a gyilkos golyót eltérítette, és így ő megmenekült.

Élete utolsó éveiben II. János Pál pápa nagyon sokat szenvedett, de ebben is példát mutatott nekünk. 2005. április 2-án hunyt el. Boldoggá avatási ügyét még ugyanabban az évben megnyitották. II. János Pál pápa égi közbenjárására sok csoda történt. Ezek közül hivatalosan is megvizsgálták annak a francia szerzetesnőnek a gyógyulását, aki Parkinson-kórban szenvedett, és a pápa égi közbenjárására felépült.

MÁJUSI MISEREND

Endrőd

Vasárnap: 8-kor és 19 órakor. Hétköznapokon reggel fél 8-kor. Május hétköznapjain 19 órakor litánia, vasárnaponként az esti misén. Május 15-én (az endrődi találkozós) és 29-én (Hősök napja) 10, 19 óra.

Szent Gellért Iskola kápolnájában

Május 8-án és 22-én vasárnap fél 12-kor

Hunya

Vasárnap: délelőtt 10-kor, de május 15-én és 29-én 8 óra

Kedden, elsöpénteken és szombaton este 6-kor

A szombat esti előesti mise vasárnapi mise

Május hétköznapjain fél 6 órakor litánia, vasárnaponként a mise előtt

Gyoma

Vasárnap fél 12-kor, szerdánként este 7 óra, előtte májusi litánia

Június 19-én vasárnap este 7 órakor Endrődön bérmálás.

Azok bérmálkozhatnak, akik betöltötték a 13. életévüket, és voltak elsőáldozók.

A bérmálkozóknak előkészítőt szervezünk, a bérmálkozni szándékozók sürgősen jelentkezzenek valamelyik hitoktatónál, vagy a plébánián.

Elsőáldozás:

Hunya: június 5. vasárnap, 10 óra

Endrőd: június 12 Pünkösdszombat, 10 óra

II. János Pál pápa nagyon sokat utazott Száznegy külföldi útja során több olyan országba is ellátogatott, ahol azelőtt még nem járt pápa.

1338 embert avatott boldoggá és 482-t szentté. Azt szerette volna ezzel a lelkünkre kötni, hogy mindnyájunk Istentől kapott hivatása az éleletszentség.

Kötetei, enciklikái és hivatalos pápai üzenetei mellett II. János Pál külön a gyerekeknek is írt egy levelet. Fiatal korában sokat minisztrált.

Magyarországon hivatalosan kétszer is járt. Endrőd-ről autóbusszal vettünk részt a győri és esztergomi zarándoklaton.

Azt már kevesebben tudják, hogy közvetlen pápává választása előtt nem hivatalosan, turistaként is járt Magyarországon. Meglátogatta a Debrecenhez közeli Kabán a lengyel vendégmunkásokat, akik cukorgyárat építettek.

Május 1-jén, az Isteni Irgalmasság vasárnapján avatják boldoggá Rómában.

A MAGYAR KATOLIKUS EGYHÁZ köszönetet mond azoknak a magánszemélyeknek, akik az elmúlt évben a személyi jövedelemadójuk egy százalékát az egyház részére ajánlották fel. Az idén is kérjük katolikus hűveinknek és mindazoknak a támogatását, akik jövedelemadójuk egy százalékával segíteni szeretnék egyházunk hitéleti, karitatív és nevelő tevékenységét.

Felajánlásukat a **0011** technikai számra tehetik meg, melyért előre is hálás köszönetet mondunk.

Hírek a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvodából

**Hallgass, fiam, atyád intelmére,
s ne vedd semmibe anyád tanítását!...**

(Szent István király intelmei Imre herceghez)

Örök érvényű isteni törvény, a család egy férfi és egy nő házassága és az ő szeretetükből születő gyermekek közössége.

Olyan világban élünk itt e földön, amely feszített tempójával, egyre magasabb követelményeivel, állandó megfelelésre kényszeríti az embereket, s így egyre kevesebb idő jut arra a csodálatos intézményre, amit családnak nevezünk. Rohanó életünk forgatagában, egyetlen menedék maradna, ahová hazatérhetnénk megnyugodni, mint egy békés szigetre, és ez az otthon. A jelent tekintve, egyre több a válás, a széthulló kapcsolat, az oda nem figyelésből, valamint az önzőségéből adódó családtalanság.

A család értékeinek felmutatása, intézményének erősítése érdekében a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia meghirdette hazánkban a Család Évét, amely 2011. december 30-án, Szent Család vasárnapján ér majd véget. Ez alkalomból a hódmezővásárhelyi Kertvárosi Katolikus Általános Iskola hirdetett vetélkedőt.

A többfordulós versenyen iskolánk tanulói is részt vettek. Számot adtak bibliai jártasságukról, kreativitásukról, megfogalmazták gondolataikat az első magyar szent család tagjairól: Szent Istvánról, Boldog Gizelláról és Szent Imréről. A megmérettetés eredményeként a negyedik évfolyamosok között Vass Báborka harmadik, Rau Mariann hatodik helyezést ért el. Eredményeihez ezúton is gratulálunk. Végezetül egy olyan imával zárom soraimat, melyet minden hívőnek tiszta szívvel ajánlok.

Ima a családokért

Dicsőséges Szentháromság, minden szeretet és közösség forrása, köszönjük neked a családunkat.

Bocsásd meg bűneinket, amelyeket szeretteink ellen elkövettünk. Támogasd testvéreinket, akik házasságukban és családi életükben hajótörést szenvedtek. Töltsd el szívünket családtagjaink iránt áldozatos, tiszta szeretettel. Segíts, hogy a kölcsönös önátadásban napról napra újjászülessünk. Segítsd fiataljainkat, hogy bátran vállalják a családi élet kihívásait. Áldd meg mindazokat, akik a magyar családokért sokat fáradoznak. Szent Család, könyörögj érettünk!

Kondorné Tímár Erzsébet

A farmon jártunk

2011. április 12-én mi, jelenlegi ötödikesek is meglátogattuk az Iványi család farmját. Természetismeret óra keretében tettük ezt a kirándulást, Melis Marcell tanár úrral.

Reggel már nagy volt az izgalom, valamennyien kíváncsiak voltunk a tanyára. Amikor odaértünk, az Iványi család fogadott bennünket. Miklós bácsi bemutatta a birodalmát, utána megmutatta az állatokat. Megsimogathattunk minden állatot. Azután megvendégelt minket kolbásszal, szalonnával, lekvárral, üdítővel, finom pogácsával és cukorkával. Dél előtt folyamán fejtünk teheneket - kézzel és géppel -, ismereteket szerezhettünk az állattenyésztésről, mezőgazdaságról, szalmabálákban ugráltunk, játszottunk.

Sajnos hamar eltelt az idő, így indulhattunk vissza az iskolába.

Szerintünk máskor is lehetne ilyen kirándulás, az egész osztály nagyon jól érezte magát. Köszönjük a gondoskodást, a sok finomságot, a velünk töltött időt Piroska néninek és Miklós bácsinak!

Szeretettel:

Mótyovszki Szabina, Nédó Klaudia, Fülöp Alexandra

Országos versenyek

Örömmel értesültünk arról a hírről, hogy Kmettykó Csaba 5. osztályos és Szilágyi Melinda 7. a osztályos tanulónk bejutott a **London Bridge angol tanulmányi verseny** országos döntőjébe, melyet május 8-án rendezik meg Budapesten a Műszaki Egyetemen. Sikeres felkészülést és jó versenyzést kívánunk nekik.

Felkészítőjük: Fasoláné Mucza Irén

A katolikus iskolák Dugonics András **matematika versenyén** az országos fordulóra jutott Rajnavölgyi Gergő 7. b osztályos tanuló. Folytatva „elődei” szép eredményét országos 7. helyezést ért el.

Gratulálunk a sikerhez, a következő tanévben is eredményes matematika tanulást és versenyzést kívánunk Gergőnek.

Felkészítő tanára: Cseh Jánosné

Költészet Napi - Városi Versmondó Verseny Eredmények

1. osztály	Czibulka Imola	1. helyezett
	Földi Imre	2.
	Wolf Anna	
	Farkasinszki István	3.
3. osztály	Gubucz Szilvia	1. helyezett
	Zsilinszky Erika	2.
	Csernyeczki Liliána	
	Giricz Bettina	
4. osztály	Bene Boglárka	2. helyezett
	Kiss Vivien	
	Kurilla Virág	3.
5. osztály	Trabach Veronika	2. helyezett
6. osztály	Dajkó Livia	1. helyezett
	Kóvári Lili	2.
	Tímár Lilla	3.
7. osztály	Mile Dávid	2. helyezett
	Ronyecz Nikolett	3.
8. osztály	Hanyecz Barbara	3. helyezett

Felkészítők: Szabóné Vaszkó Éva, Mészárosné Kiss Katalin, Szabó Anikó, Kele Ágnes, Polányi Éva

Kistérségi Versmondó Verseny Városi Könyvtár

1. osztály	Czibulka Imola	1. hely
	Wolf Anna	3. hely
	Földi Imre	eredményes szereplés
3. osztály	Gubucz Szilvia	különdíj
4. osztály	Bene Boglárka	különdíj
5. osztály	Trabach Veronika	különdíj
6. osztály	Dajkó Livia	2. hely
7. osztály	Ronyecz Nikolett	3. hely
	Mile Dávid	2. hely

Felkészítők: Szabóné Vaszkó Éva, Mészárosné Kiss Katalin, Szabó Anikó, Kele Ágnes, Polányi Éva

Április 20-án az iskolai nagybőjti lelki napot Robert Dhubala szalvatoriánus atya vezette. Ő tartotta az endrődi, a hunyai és a gyomai templomokban is a nagybőjti lelkigyakorlatokat.

Szentek élete

Az oldalt szerkeszti: Sóczó Géza

SZENT FÜLÖP és SZENT JAKAB APOSTOLOK

Május 3.

Szent Fülöp és Szent Jakab képe a Szentkoronáról

Mint a többi apostol esetében, az evangéliumok és az Apostolok Cselekedetei csak szűkösen beszélnek Fülöpről és Jakabról is. Mind a négy apostolnévsor megnevezi mindkettőjüket, Fülöpöt az ötödik, Jakabot, Alfeus fiát a kilencedik helyen.

Szent János evangéliuma szerint Fülöp a két apostoltestvérhez, Andrásához és Péterhez hasonlóan a Galileai-tó mellől, Betszaidából származott. A meghívás elbeszélésén kívül Szent János még három alkalommal emlékezik meg róla: a kenyérszaporításnál, Jeruzsálemben, amikor a pogányok látni akarták Jézust, és az utolsó vacsora történetében.

Későbbi hagyomány szerint Fülöp a kisázsiai Hierapoliszban élt, ott is halt meg. Az apostol egyébként a posztó és kalapkészítők védőszentje. Erekllyei Konstantinápolyon át Rómába kerültek. A Tizenkét Apostol bazilikájában tisztelik.

Jakabot, Alfeus fiát az apostolok névsorán kívül sehol sem említi meg az Újszövetség. Kérdéses, hogy azonosítható-e a „kisebb Jakabbal”, akinek anyját Márk Jézus kereszthalálának tanúi között megnevezi. Az újabb katolikus szentírásstudomány nincs meggyőződve arról, hogy azonos az Újszövetségben többször említett Jakabbal, az Úr testvérével.

Ünnepnapjuk a római Tizenkét Apostol-templom felszenteléséhez kapcsolódik. Ezt a templomot 570-ben, május 1-jén szentelték föl, s ekkor ünnepelték a két apostolt, akinek erekllyei ide kerültek. Mivel 1955-ben május elseje Szent József ünnepnapja lett, a legközelebbi szabad napra, május 11-re helyezték ünnepüket. 1969-ben ugyanilyen megfontolásból május 3-ra kerültek.

Mivel a Biblia mindkét apostolról nagyon keveset mond, Jakabbal kapcsolatban pedig a végsőkig tartózkodó, vessen rájuk némi fényt a szűkszavú evangéliumi tudósítást kiegészítő elbeszélő képzelet.

Fülöp, ez a betszaidai halász jóságos és vidám ember volt. Akinek dolga akadt vele, jól érezte magát a közelében. Semmi sem tudta kizökkenteni nyugalmá-

ból. A legvadabb viharban is valami nótát füttyörészett. Szívesen tréfált az asszonyokkal, amikor halat vettek tőle. És amikor gyermekek lesték, hogyan foltozza hálóját, egész tengerészhistóriákat kerekített nekik.

Amikor az Úr követői sorába hívta, Fülöp lelkesen követte őt. Már az első napon azon volt, hogy toborozzon a nagy mesternek. A vonakodó Natánaelt kézen fogva vezette Krisztushoz: „Jöjj és lásd!” Az Úr őhozzá fordult annak a napnak estéjén, amikor a hegven a népnek beszélt. Valószínűleg Fülöp jóságos tekintetéből kiolvashatta csendes töprengését: hogyan lehetne jöltartani ezt a sokezres hallgatóságot? „Fülöp, honnan vegyünk kenyeret, hogy elessenek?” - kérdi az Úr. Fülöp rögtön válaszolt: „Kétszáz dénár árú kenyér sem elég ahhoz, hogy mindenkinek csak egy kevés is jusson!”

Jó Fülöp! Dénárral tudsz számolni, de nem Mestered mindenhatóságával és jóságával. Mélységes csodálkozás ragadta meg szívét, amikor tanúja lett a kenyérszaporításnak. Csendesen így fohászodhatott magában: „Mindig másképpen kell számítanom. Úgy látszik, hogy az Úr esetében nem érvényes az egyszerű.”

A szeretetreméltó Fülöpnek adják elő a görög ünnepi zárandokok szerény kérésüket: „Uram, szeretnénk Jézust látni.” Fülöp bizonytalan, hiszen a Jézust keresők nem zsidók. Először barátjával, Andrással együtt megfontolja a dolgot. Aztán együtt mennek Jézushoz. És ő örül a legjobban, hogy az Úr nem tagadta meg a kérést.

Nem könnyű az Urat igazán megismerni. Fülöpnek újból meg kellett ezt tapasztalnia, amikor azt kérte: „Uram, mutasd meg nekünk az Atyát, s az elég lesz nekünk.” Jézus ezt válaszolta: „Már oly régóta veletek vagyok, és nem ismered, Fülöp? Aki engem lát, az Atyát is látta!”

Jakab, aki hajójával ugyanazt a tavat járta, más volt: csendes, befelé forduló ember. Már ifjú korában letette a nazireus-fogadalmat, amely megtiltotta a bor és a hús élvezetét. Alfeus fia csöndesen, hallgatagon járt Krisztus kíséretében. A komoly férfinak gyakran különösnek tetszhetett Mestere. A szigorú vezeklőnek minden bizonnyal el kellett gondolkoznia, amikor az Úr a többiekkel együtt a kánai menyegzős házba vitte, s az ünneplőket jó néhány korsó borral meg is ajándékozta. De engedte magát vezetni, és az Úr a komoly férfi akaratát nagy feladatok felé tudta irányítani.

Mindezt természetesen a liturgiában ünnepelt Jakabról mondtuk. A liturgia ugyanis a hagyomány nyomán Alfeus fiát „ifjabb Jakabnak” nevezte, és tévesen az Úr (unoka)testvérével azonosította. Jakab pedig, a szent a maga mennyei távlataival bizonyosan jóságosan mosolyog azon, hogy mi nem igazodunk el nevének sok viselője között, s az egyik szent cselekedeteit összetévesztjük a másikéval.

KIHÍVÁS NAPJA 2011. MÁJUS 18.

Közös családi program, kerékpározás Kőszigetre. Itt találkozás a dévaványaiakkal. Közös fotó, majd hazaindulás. **Indulás: 18 órakor Gyomán a Polgármesteri Hivatal parkolójából. Zöld mellényt minden résztvevő hozzon.** Szervező: Tóth Katalin, Tel: 06-66-581-232, vagy tothkatalin@pmhiv.gyomaendrod.hu e-mail.

Dankó Béla
országgyűlési képviselő

**Szeretettel köszöntöm
az Édesanyákat és a Nagymamákat
Anyák Napja alkalmából!**

Dankó Béla
Gyomaendrőd
Országgyűlési Képviselője

Az Anyák: az élet,
Az Anyák: a lélek,
Az Anyák: a féltő szeretet,
Melyet ma már én is érzek.
Az Anyák: a könny a fáradt arcon,
A megnyugvás, túl a nehéz harcon,
Felemelkedés a kínos kudarcon!
Az Anyák: a megbocsátás, a megértés,
A meg nem válaszolt, kínos kérdés,
A lehetetlenség nyugvó mánor,
A régmúlt, a jelen, a közel, a távol!

Az ANYÁK: az érték,
Az ANYÁK: a minden!
Ennél szebb szó a világon nincsen..."

(Török Stenczer Erőkö: Az ANYÁK)

**METÁL STOP
KERÉKPÁR ÉS
SZERELVÉNY ÜZLET**

Kerékpár forgalmazó márkabolt és szerviz

Tornádó elektromos kerékpárok

Gázkészülékek, kazánok, radiátorok,

Csővek, szerelvények

Hűtőszekrények, fagyasztóládák, mosógépek,

Háztartási kisgépek, szórakoztató elektronika

Szegek, csavarok, zárok, lakatok

Fürdőkádak, mosdók, csaptelepek, mosogatók

GYOMAENDRÖD, Bajcsy-Zsilinszky u. 44.

Tel.: (66) 386-909

**Hitelreható! Minden kerékpárhoz
értékes ajándékot adunk!**

Köszönet az 1%-ért!

Az alábbi gyomaendrői civil szervezetek köszönik az eddigi jóindulatot mindazoknak, akik adójuk 1%-ával korábban is támogatták alapítványukat, egyesületüket. Remélik és kéri, az ez évi támogatást is.

Endrői Szent Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány, célja az egyházi temetők karbantartása, újra megnyitásával kapcsolatos költségek fedezése, a templom belső felújításának támogatása.
Adószám: 18380761-1-04.

Szent Gellért Keresztje Egyesület, célja a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvoda támogatása.
Adószám: 18389980-1-04

Endrődiek Baráti Köre Egyesület, célja a hagyományok ápolása, az elszármazottakkal való kapcsolattartás.
Adószám: 19182030-1-04.

Élet Másokért Közhasznú Egyesület, célja a rászoruló gyermekek és felnőttek segítése, támogatása.
Adószám: 18384215-1-04

Honismereti Alapítvány, célja a helyi hagyományok megőrzése, publikálása, az Endrői Füzetek, stb.
Adószám: 19056274-1-04

Hittel a Holnap Ifjúságáért Alapítvány, célja a Szent Gellért Katolikus Iskola támogatása.
Adószám: 18372276-1-04

Cukorbeteg Gyomaendrői Klubja, célja a cukorbetegek oktatása, segítése.
Adószáma: 18378272-1-04

Önkéntes Tűzoltó Egyesület Kiemelkedően Közhasznú Egyesület célja az élet és vagyon védelme városunkban és környékén.
Adószám: 18371608-1-04.

Hallható Hang Alapítvány, célja a zeneiskola hangszerálmányának gyarapítása.
Adószám: 18379383-1-04

Gyomaendrői Városi Sportegyesület, célja a helyi ifjúsági és labdarúgó sport támogatása.
Adószám: 18370827-1-04.

Öregszülői Gyermekekért Alapítvány, célja a külterületen felnövő hátrányos helyzetű gyermekek közép és felsőfokú tanulmányainak támogatása.
Adószám: 18376184-1-04

Selyem úti Óvodáért Alapítvány célja az óvodás gyermekek kirándulásainak támogatása, az óvodai felszerelések színvonalának javítása.
Adószám: 18379778-1-04

Kincs Az Életed Közhasznú Alapítvány, célja a Gyomaendrődön fogyatékkal élők segítése, a Gondozási Központ ez irányú tevékenységének támogatása, felszereléseinek javítása.
Adószám: 18386932-1-04

A Napsugár Óvodáért Közhasznú Alapítvány, célja a Szabadság úti és a Fő út 85 sz. alatti óvodák gyermekeinek tanulási, játszási feltételeinek jobbítása, az óvodák tárgyi feltételeinek javítása.
Adószám: 18386248-1-04

Templárius Alapítvány támogatja a „Segítsünk a rászoruló gyermekeknek!” jótékony célú adakozást. (Új székhely: 5502 Gyomaendrőd, Martos Flóra u. 5.)
Adószám: 18856617-1-04

Gyomaendrői Mentőalapítvány: célja a mentőállomás berendezésének, felszerelésének és a mentéstechnikai eszközöknek a bővítése.
Adószám: 18376713-1-04

Mozgáskorlátozottak és Hadirokkantak Gyomaendrői Egyesülete

Egyesületünk számára nagyon fontos bevételi forrást jelent az SZJA 1%-a, ebből tudjuk működésünket finanszírozni, céljainkat, programjainkat megvalósítani.
Adószám: 19057134-1-04

Rózsahegyi Iskola alapítványai:

A Rózsahegyi Iskola Diákjaiért Alapítvány az iskola tanulóinak és tanulóközösségeinek támogatására szolgál. (Tanulmányi versenyek nevezési díja, útiköltsége, nyelvvizsga díjak, tanulmányi kirándulások, kulturális tevékenységek, rendezvények.) Az alapítvány közreműködésével készült el a Hősök terén és a ligetben lévő játszótér.
Adószám: 18390162-1-04

Dr. Farkas János Tanulmányi Ösztöndíj Alapítvány

Célja a közép- és felsőfokú iskolákban tanuló diákok támogatása. Jelenleg több, mint 2 millió Ft alaptőke kamataival rendelkezik a kuratórium.
Adószám: 19062255-1-04

A Rózsahegyi Kálmán Diák-sport Egyesület az iskolában folyó sporttevékenységet támogatja.

A befolyó tagdíjakból, pályázati forrásból sporteszközöket, felszereléseket vásárolunk, illetve a nevezési díjakat, útiköltséget finanszírozzuk.

Iskolánk kiváló sporteredményei többek között az egyesület támogatásának köszönhetőek.
Adószám: 18387139-1-04

Endrőd néprajza

Rovatvezető: Szonda István

Gyoma és Endrőd társadalomnéprajzi kutatásának kérdései

Kedves Olvasó!

A VIII. Gyomaendrődi Tudományos Néprajzi Konferencia 2011. április 2-án került megrendezésre az Endrődi Népházban. A tudományos tanácskozás Gyoma és Endrőd társadalomkutatásának eredményeiről számolt be. A konferencia elnöke és a rendezvény védnöke Dr. Ujváry Zoltán professzor emeritus volt. Az előadók között köszönthettük Dr. Kovács Bélát a Kner Imre Gimnázium igazgatóját, Dr. Szabó Ferenc nyugalmazott levéltárigazgatót, Dr. Novák Ferenc MTA dokort, Dr. Dénes Zoltán docent, Kovács László Erik doktoranduszt, Dr. Bartha Elek MTA dokort és Dr. Szonda István etnográfust. Az izgalmas kérdéseket boncolgató előadásokra nagyszámú érdeklődő volt kíváncsi. A konferencia előtt bemutatták Szonda István: Céh, ipartestület, szövetkezet című frissen megjelent könyvét.

Az alábbiakban idézünk néhány gondolatot Szonda István előadásából:

„Gyomaendrőd kétpontú település, mely megosztottságát az egyesülés óta magával hordozza. Nincs még egy ilyen település a megyében, mely kétlakosságával és másként gondolkodásával nem találta meg az együttélés közös nevezőjét. A lassan harminc éve egyesült település megosztottságának okait vizsgálva a következő tényezőket sorolhatjuk fel:

- településszerkezeti sajátosságok
- vallási elkülönülés
- gazdasági régiós határmentiség
- hagyományos kulturális másság
- az agrárproletár (földmunkás-munkás) réteg aránytalan nagysága
- a városi szemléletű polgárság hiánya
- a belpolitikai megosztottságot gerjesztő hatalmi erők
- a gyomaendrődiség kialakulásának hiánya

Vizsgáljunk meg ezek közül néhány okozati tényezőt:

1. Településszerkezeti sajátosságok: Gyoma és Endrőd történelmi településközpontjai, mint általában a víz menti településeknél a folyami átkelőhöz, korábban révhez legközelebb eső ponton helyezkednek el. Gyomaendrőd esetében a település két egymástól legtávolabbi részét jelöli ki. Az így csaknem 6 km-re eső történelmi faluközpontok széthúzzák Gyomaendrőd szerkezeti központosítására irányuló törekvéseket. Így Gyoma és Endrőd napjainkban is jól elhatárolható területileg, hiszen a korábbi határvonal (senki földje) ma is beépítetlen terület, pusztás és szántóföldi térségekkel. Sajnos az eddigi várostervezési koncepciók sem tudták eloszlatni ezt az anomáliát, melyet csak részben oldott meg az Október 6. lakótelep megépítése, majd a szakképző iskola és a Szent Gellért Katolikus Iskola elhelyezése. Az erre a területre kívánczó városközpont kialakítása csak tervezés szintjén valósult meg. Az 1970-es évek végére elkészült az új közös településrendezési terv, melyben a két község közötti részen helyezkedik el a tanácsháza, az iskola, az új művelődési központ épülete, valamint a Fűzfás-zugban valósul meg a település sportcentruma. Sajnos a csaknem harminc éve elodáztott szerkezeti váltás vissza nem fordítható folyamatokat indított el, melynek igazi vesztese Endrőd lett.

2. Gazdasági régiós határmentiség: Endrőd, mint a gyomai központú és közigazgatásilag oda tartozó település kereskedelme az uradalmi időszakban nem vált önállóvá. A birtoktestek feldarabolódásával és megszűnésével éledtek a kereskedelmi kapcsolatok a szomszédos településekkel Mezőtúr, Dézvány, Szeghalom és Komádi irányába. A vásároló kézművesek értékesítési szokásait vizsgálva (itt főleg a

lábbelikészítőket tanulmányoztam) Mezőtúr és Szarvas nagyjából 20%-ban, míg a Sárrét felé irányuló vásárolás 80%-ban volt meghatározó a 19-20. század fordulótól a 20. század közepéig. Érdekes szerepe volt az endrődi vásárnak, hiszen a „trianon” előtti időben fontos kereskedelmi kapuja volt az erdélyi és az alföldi állatkereskedelemnek. Még az 1940-es évekből is felgyűjthetők voltak azok a visszaemlékezések, melyek arról szölgeltek, hogy az erdélyi olcsó lábasjóságok (szarvasmarha, ló) az endrődi vásárbán találtak gazdára a Heves megyei kupecok és kupecodó parasztok kezén, akik rövid tartás után tovább adták az északi hegyvidék falvaiba. A vasúthálózat kiépülésével részben a kereskedelmi útvonalak átalakultak, melyben a gyomai vasútállomásnak fontos szerepe volt. Sajnos az Endrődöt átszelő vasútvonal megépítését a korabeli előjáróság babonás elmaradottsága megakadályozta. Elmerenghetünk ma azon, hogy mennyiben változott volna meg falunk életvitele, ha itt lett volna a vasútállomás. Mennyire másképp fejlődött volna a község társadalmi szemlélete és polgárosodása (de sajnos erről csak hipotetikus teóriákat szöghetünk).

3. Az aránytalan agrárproletár (földmunkás) réteg nagysága: Endrőd gyorsan szaporodó lakossága hamarosan földéhséghez vezetett. A föld nélkül maradt ezrek megélhetésükért folytatott szívós, kitaró és csökönyös küzdelmében gyakran kényszerültek elhagyni szülőfalujukat. A 19. század második felében elindult állami munkák (vasútépítés, folyamszabályozás) lehetőséget nyújtott ezeknek az embereknek a megélhetésében, de a 20. századba érve megálltak ezek a munkálatok és az éhező földmunkások szerencsét próbálva elindultak Amerikába. Sajnos csak kevesen tértek haza jómódban, a legtöbben tán még szegényebbek voltak, mint az előtt. A belföldi időszak elvándorlás, főleg a dunántúli területekre irányuló szezonális summásmunkákat jelentette. A belföldi tartós elvándorlás Németkerre, valamint a föld után való futás eredményeként Ecsegfalva, Ujiráz irányába haladt. A cselédsorban élők jelentős része a gyomai gazdáknál vállalt munkát. Ezzel megindult az endrődi lakosság erőteljes beszivárgása Gyomára. A dolgoz, megbízható endrődi cselédség és bérmunkásság egy idő után jelentős számfőnyben került a gyomai őslakossággal szemben. A majorságokban a cselédházakban lakó népesség többségét az endrődi bevándorlók adták. Ezzel az „agresszív” mondható endrődi kultúrával szembesült a polgárosodott Gyoma, mely komoly figyelmet nem fordított ennek ellentételezésére. A gyomai polgári szemlélet felsőbbrendűsége nem figyelt fel az egyre nagyobb léptékben beözönlő endrődi kulturális elemekre. A folyamat az 1948-tól bekövetkezett rendszerváltozásig búvópatakként terjedt, majd azután a földmunkásrétegből kialakuló munkásréteg erőteljes nyomást gyakorolt az ideológiáját vesztett gyomai polgári szemléletre. A megosztottsággal küszködő Gyoma nem tudott egységes kulturális válaszokat adni az endrődi agrár-munkásszemlélet megnyilvánulásaira.

4. A városi szemléletű polgárság hiánya: Az 1948 utáni államosítás és polgári jellegű kultúra üldözése Gyomán háttérbe szorította azt a kereskedő, iparos, hivatalnok réteget, akik a régióban is jelentős szellemi központjává tették a mezővárost. A szocializmus időszakában, ha csak Gyoma építészetét és építészeti arculatának átfarmálását tekintjük át, szembetűnik a rombolás és az emblemikusnak számító középületek szocreál típusú átalakításai, valamint a jobban gyarapodó középréteg lakásmodernizációs tevékenységei. Az 1900-as évek első felében a Gyomán működő értelmiségi körök, melyek jeles személyiségei között találjuk a Kner család tagjait, Papp Zsigmond autodidakta képző-

Gyoma néprajza

Rovatvezető: Cs. Szabó István

Nyílt levél, avagy nagy gondolatok a gyomai PAPP Zsigmond hagyaték sorsáról

Néhai Dr. Futó Zoltánné szül: Papp Ilonka s néhai leánya Futó Ilona úgy döntöttek, hogy az édesapa egyrészt, másrészt a nagyapa gazdag képzőművészeti, helytörténeti stb. hagyatékát haláluk után felajánlják Gyomaendrőd városának, a közösségnek s az idelátogatóknak épülésére.

A hagyaték bemutatására hagyták a Rákóczi út 14. sz. alatti házat telekkel, s a gyűjtemény fenntartásának, gondozásának, bemutatásához szükséges anyagi fedezetnek 58 hektár szántóföldet.

Hosszas bürokratikus, jogszabályoknak megfelelő folyamatok után az idén januárban a hagyaték végrehajtójaként végre Munkácsy László és Futó Ilona özvegye hivatalosan is szeretne volna átadni a hagyatékot Gyomaendrőd város képviselő-testületének. Február 24-én képviselő-testületi ülésre meghívta az előjársó, ahol Munkácsy László röviden vázolta anyósa, felesége végakarátának mibenlétét. Megtapsolták s a hallgatóság részéről leginkább. Majd a képviselő-testület visszavonult zárt ülésre. Minekutána a következő döntés született; - s innen idézek Munkácsy László hozzám írott leveléből -; Lényeg az, hogy Gyomaendrőd nem tart igényt néhai Papp Zsigmond hagyatékára, nem teljesül Ilonkám végakarata. Számomra megdöbbentő. ... „Egy fél világ omlott össze bennem. Általam egy olyan aljasnak megítélt politikai, személyes csata alakult ki pillanatokon belül, ami az én értékítéletem szerint méltatlan a szándékhoz, a jóérzéshez. Végül kaptam egy olyan kérdést ... egy képviselő

asszonytól, ami vérig sértett. Ti: milyen alapon akarom én személyesen átadni a hagyatékot? ... eszembe nem jutott volna, hogy ekkora falba ütközöm. Lényeg az, hogy az önkormányzat testülete elutasított, nem tudom megvalósítani Ilonkám akaratát, hogy számolok el Ilonkám és Isten előtt?!! Mellékelten küldött László egy cikket, mely Gyomaendrői Szó-Beszéd 2011. márciusi számban jelent meg a 6. oldalon, melynek summázata a fentiek.

Mindezeknek utána úgy gondolom tisztáznom kell olvasóim előtt, hogy milyen címen írom ezeket a sorokat, azonkívül, hogy néhai Dr. Futó Zoltánné Papp Ilonka a keresztanyám volt mint édesanyám leánykori barátnője (18 éves korában tartott keresztviz alá). Dr. Futó Zoltán a méltatlanul félreállított, meghurcolt kiváló mezőgazdasági szakember - pedig „fogadott keresztapám.” A hagyatéki eljárás és a polgármesteri hivattalal előzetesen folytatott megbeszélések eredményeképpen felkértek a leendő gyűjteményt kezelő kuratóriumi elnökének. Közben az a felkérés is okafogyottá vált, mert az új kormány olyan jogszabályt alkotott, hogy önkormányzatok nem hozhatnak létre kuratóriumot (ha nem pontos az értesülesem szíves elnözését kérem a magas jogszabályalkotónak). Értem én ezt, mert a kuratóriumokban kézen-közön elfolytak a pénzek, ide-oda, amoda ... nagy tisztelet kivételének!

Mint volt békéscsabai (1964-től 2009-ig), most újkígyósi (2009. aug. 15-től) lakos, gyomai lakosra tartozó dolgokban talán csak annyi beleszólásom van, hogy ott születtem Gyomán 1938. november 29-én az Arany János út 5-sz. alatti házban. Meggyőződésem, hogy nem a gyomaiaknak, a gyomaendrődieknek a közösségnek, a communitynek nem kell Papp Zsiga bácsi hagyatéka.

Itt egészen másról van szó, arról véleményem szerint, ami ebben az egész országban nagyon nagy baj, a lelkek s szívek megrontása, a közösség szétzillesztése ennek az elmúlt 65 esztendőnek a hordaléka. Legnagyobb sajnálatomra magam is beletartozom, mert ha végiggondolom életem útját, sok-sok mellékutam volt magánéletemben s sorsközösségben élő embertársaimmal szemben is. Istennek Hála! Visszatálaltam oda, ahonnan indultam, abba a mezővárosi gyomai parasztpolgári értékrendbe, ahol volt tisztesség, becsület, tiszteletadás egymás iránt, amellet, hogy nagyon sok igazságtalanság volt a mindennapi életben, de volt „ÉRTÉKREND”.

Mi legyen hát a Papp Zsigmond hagyaték sorsa, mi lesz a sorsa? Van már olyan javaslat, ami azt ajánlja, endrődi részen egy önkormányzati épület lenne „Papp Zsigmond Em-lékház” s oda vinnék a hagyatékot. Én azt nem támogatom, mert már engedelmet kérek, Papp Zsigmond Gyomán élt, alkotott, dolgozott... s nem azért, mert Endrődön nem lenne jó helye, mert Endrőd, nem, egész egyszerűen azért, mert ennek a gyűjteménynek Gyomán van a helye, csak-csak tartuk már be a hagyatékozók végakarátát! ... Ne írjunk már mindent felül, ahogy ez ma szokás, mert egy vagy több „megmondó ember” ezt másképpen látandja.

Aztán vadabbnál vadabb gondolataim is voltak, vannak, de ezt most itt nem írom le... Ez az egész érthetetlen s felfoghatatlan számomra.

Szíves megértését kérem minden olvasómnak, különösen az „öslakos” gyomaiakra apellálva, Isten Gazdag Áldása legyen a város lakosainak életén.

Tisztelettel és szeretettel a SZÜLŐFÖLDEMNEK

Cs. Szabó István

művészt, Szabó Pált, Sinka Istvánt, vagy a túrkevei Finta Sándort - hogy csak a legismertebb személyeket említsem. A kaszinók és olvasókörök jelentőségét a tudós papok működését számba véve a korabeli Gyoma valóban kulturális centrumként funkcionált. Az városiasodás folyamata végleg megakadt az 1950-60-as években, melynek egyenes következménye lett a gyomai járás megszüntetése és a szarvasi hatás erősödése. A megcsonkított járási központ mely elsősorban Endrőd és Dévaványa irányába mutatott torzóként ma is működik, melynek fenntartására szerencsére az érintett önkormányzatok időnként lépéseket tesznek (okmányiroda, egészségügyi centrum, munkaügyi központ). A túlsúlyba került bevándorló réteg, mely Endrőd, Dévaványa, illetve Póhalom, Balla irányából érkezett hamarosan számbeli fölényével és államilag megtámogatott ideológiájával leszorította a gyomai polgári szemléletet képviselő csoportját; amely napjainkra szinte jelképes létszámúvá zsugorodott.

5. Belpolitikai megosztottságot gerjesztő hatalmi erők: A több száz éve együtt és egymás mellett élő Gyoma és Endrőd (Gyomaendrődi uradalom), melyben Gyoma vált közigazgatási központtá, a 20. század második felében sem tudott egy együtt lélegző gazdasági közösséggé válni. Az 1982-es egyesítés elhamarkodott lépése, mely nem volt megfelelően előkészítve, csupán központi akarat teljesítését jelentette, nem vizsgálta megfelelően az egyesítés közigazgatási összeolvadásán kívül lévő centralizációs teendőit. Az 1980-as években elindult az endrődi városrész elsorvadása, melyben először a szolgáltatók szűntek meg, majd a 90-es években a kulturális intézmények hanyatlásnak indultak. A csökkenő lakosságszám és Endrőd előregedése napjainkban érezhető hatását mindannyian tapasztaljuk. A választókerületek képviselőiben és a városvezetések hintapolitikájában a megosztottság erősödött, hiszen a szavazatvádaszatok a döntési mechanizmusokban prioritásként kezelték a gyomai és endrődi, nem pedig a gyomaendrődi ügyeket...”

SPORT

Labdarúgó hírek a Megyei I. osztályból

A Gyomaendrődi FC labdarúgói folytatták szereplésüket a Megyei I. osztályú labdarúgó-bajnokság tavaszi szezonjában. Az áprilisban lejátszott mérkőzések gyengére sikerültek, hiszen három vereség mellett mindössze egy győzelem született. A vesztes mérkőzéseken néhol jól játszott ugyan a csapat, de a kialakított helyzetek sajnos szinte minden mérkőzésen kimaradtak. Meg kell tanulni győzni, hogy a továbbiakban eredményesen szerepeljen az egyesület. Reméljük a Békési FC felett aratott siker meghozza az önbizalmat a további mérkőzésekre, a szebbik arcát mutatja majd a csapat, és győzelmekkel örvendeztetik meg a szurkolóikat.

A lejátszott mérkőzések eredményei:

2011. 04. 02. Mezőberényi FC – Gyomaendrődi FC 3 : 2
G.: Molnár T. (2)

Ifi.: 1 : 4 G.: Dávid I. (2), Bukva T., Oláh R.

Nagy lelkesedéssel kezdett a hazai csapat és már a második percben a vezetést is megszerezte, de ehhez kellett a vendégvédők hatalmas hibája is. A gólt követően felébredt a gyomaendrődi csapat és több szép támadást vezetve az egyiket góllal fejezte be, így egyenlő lett az állás. Az első félidő végén egy védelmi hiba után ismét vezettek a hazaiak. A második félidőt egy sokkal harcosabb vendégcsapat kezdte el, rengeteg szép támadást vezettek, de a helyzetek mindig kimaradtak. Csak a félidő közepén sikerült ismét az egyenlítés. Ezt követően csak helyzetek voltak, sajnos gól nem született belőlük. A mérkőzés végén a kihagyott helyzetek megbosszulták magukat, az utolsó percekben egy kontrából a hazaiak megszerezték a győztes gólt. Ennyi helyzetet nem lehet büntetlenül kihagyni!!!

2011. 04. 09. Gyomaendrődi FC – Méhkeréki SE 0 : 1

Ifi.: 5 : 0 G.: Dávid I. (2), Bukva T., Kovács N.,

Kiszely M.

A táblázaton elfoglalt helyezések ellenére egy végsőig kiegyenlített mérkőzést játszottak a csapatok, abszolút nem látszódtott, hogy a listavezető játszott Gyomaendrődön. A vendégek igazából alig alakítottak ki helyzetet, góljukat is pontrúgásból szerezték. A hazaiak sok támadást vezettek, mentek, küzdöttek, de gólt nem sikerült elérni. A második félidőben már a színvonal is visszább esett, inkább csak küzdelem volt a pályán, és kevés helyzettel ért véget a mérkőzés. A listavezető ellen nem érdemeltünk vereséget.

2011. 04. 16. Sarkádi SE – Gyomaendrődi FC 2 : 1

G.: Kurucz Zs.

Ifi.: 2 : 0

A mérkőzés első játékrészében csapatunk irányított, kialakított helyzeteit, helyenként szépen játszott, ám sok pontatlanság volt így is a játékban. Nem sokkal a félidő vége előtt egy szép támadást követően megérdemelten megszerezte a vezetést a gyomaendrődi csapat. A második félidőben teljesen más arcukat mutató csapatok jöttek ki a mérkőzésre. Míg a vendégek visszaálltak és próbálták tartani az eredményt, a hazaiak szebbnél szebb támadásokat vezettek.

Ennek eredményeként öt perc alatt lött két góllal megfordították a mérkőzés állását. A második félidő játék alapján a hazaiak megérdemelten nyertek.

2011. 04. 23. Gyomaendrődi FC – Békési FC 2 : 1

G.: Werle T., Mészáros D.

Ifi.: 0 : 3

Az első félidő egyértelműen a Békés csapataé volt, irányították a játékokat, veszélyes támadásokat vezettek, majd a félidő közepén a vezetést is megszerezték a vendégek. A második félidőben egy sokkal harcosabb, határozottabb gyomaendrődi csapat lépett a pályára. Bár az első percekben a Békés eldönthette volna a mérkőzést, hiszen számtalan helyzetet kialakítottak, ez nem történt meg, ezután pedig vendég helyzetet már nem is láthattunk. A mérkőzés vége előtt 20 perccel a sorozatos támadások egyike meghozta a hazai egyenlítést, és a vége előtt néhány perccel lött újabb gól győzelmet eredményezett. Nagyon fontos mérkőzésen sikerült megszerezni idei első győzelmünket.

További sikeres szereplést kívánunk labdarúgóinknak!

Fülöp Zoltán

20 éve történt

A Barátság SE megalakulása II.

1991. június 11-én megtartott alakuló gyűlésen a 18 fős alapító tag megválasztotta a vezetőséget.

Egyesületi elnök: Márton Gábor

Labdarúgó szakosztályvezető: Szakálos Ernő

Technikai vezető (intéző): Dobó Imre

A három vezetőségi tag feladata az alapszabály kidolgozása, a cégbírósi bejegyeztetés (ami nem volt zökkenőmentes), a labdarúgók igazolásának az elkészítése. Az adminisztrációs munkák mellett óriási feladat volt a tagságnak a romokban heverő öltöző rendbehozatala, újjáépítése, a labdarúgó pálya és környezetének a rendbehozatala, nézőtéri padok felújítása.

Sok segítséget kaptunk a szurkolóktól, például Fekécs Imre, Gellai Tibor, Katona Dezső, mint kőművesek vezetésével épült az öltöző, segéd munkások pedig maguk a játékosok voltak. Mivel sok volt az asztalos a csapatban, maguk a játékosok lambériázták ki az öltözőket. Dávid István vezetésével pedig a festést oldottuk meg. A sportpálya felújítása mellett elkezdődött a felkészülés a megyei III. osztályú bajnokságra. Heti három edzés és egy edzőmérkőzés szerepelt a felkészülési edzéstervben.

Pl.: felkészülési mérkőzések eredményei:

BSE–Ryhnyova 1:4, G.: Varga

Kondoros–BSE 2:4, G.: Gellai, Nagy E., Gardi, Dávid

BSE–Kondoros 1:0, G.: Vári

BSE–Békésszentandrás 1:3, G.: Balázs

Nagyon rövid idő állt rendelkezésre az építkezésre és a bajnokságra való felkészülésre, de 1991. augusztus 18-ra sikerült a felújításokat befejezni, a bajnokságra felkészülni, és ezen a vasárnapi napon a bajnoki nyitányra minden a helyén volt.

Bajnoki nyitómérkőzés: BSE–Doboz, endrődi pálya, 350 néző, 1:1.

Kezdő csapat: Kiszely, Gyányi, Vári, Pelyva, Timár, Juhász, Nagy E., Dávid, Gellai, Balázs, Gardi. G.: Gellai.

További eredmények a bajnokság folyamán:

Békéssámson–BSE 1:2, G.: Palercsik, Nagy E.

BSE–Csorvás Magán SE 10:0, G.: Palercsik 4, Gardi 2, Nagy E. 2, Balázs és Gellai

Az eredményekből is látszik, a bajnoki nyitány számunkra jól kezdődött, de voltak súrlódások is a csapaton belül, ezeket viszont sikerült megoldani.

A békéssámsoni mérkőzés utóöngéje:

Balázs Lajost már a negyvenedik percben le kellett cserélni, ami sértődést eredményezett. Lajos visszavonulás gondolatát mérlegelte. Kedden, a soron következő edzésre ki is hozta a szerelését, hogy leadja. Mivel a cipőt otthon felejtette, hazaküldtük érte. Mire visszajött a cipővel, addigra lehiggadt és szóltunk neki, hogy jöjjön, játék lesz, és eggyel kevesebben vagyunk. Lajos mondta, hogy jön, de addigra a felszerelését felvette az újonnan érkezett Karácsony Józsi. Lajos háborgott, a csapat jót nevetett, és szent lett a béke. Főleg mikor Gardi kiokosította Balázst.

Folytatás következik

POSTÁNKBÓL

Olvasóink írják...

VÁROSUNK Szerkesztősége!
Tisztelt Főszerkesztő!

Nagy örömmel vettem részt március 26-án a Budapesten tartott özszejövetelen. A Budapesten élő kislányomat Kárpátiné Gergely Katinkát is elhívtam, és Ő is tagja lett a Baráti Körnek. Azt hiszem fontos a fiatalítás is – de azt láttam, hogy ott mindenki „fiatal” volt. Kislányom és én is lélekben feltöltődve jöttünk el, de ez így van minden alkalommal, ha együtt lehetek a rokonokkal és a kedves többi endrődivel. Sokáig tartsa

meg a Jóisten ezt a kedves csapatot. Várjuk a májust, hogy ismét együtt lehessünk.

Köszönet minden szervezőnek!

Békéscsaba, 2011. március 29.

Szeretettel:

Gergelyné Kertes Kató
békéscsabai lakos

Továbbra is várjuk Kedves Olvasóink leveleit, írásait!

2011. májusi-áprilisi rendezvények - Gyomaendrődön és környékén

Dátum	Megnevezés	Helyszín	Szervező(k)
IV. 25.-V. 5; 15 óra	Kortárs Kiállítási Plakátok Békéscsabán az 1980-as években	Vidovszky Béla Helytört. Gyűjt. és V. Képtár. Gyoma, Kossuth u.11.	Katona József Művelődési Központ: 06-66-283-524
IV. 30.-V. 1;	XIII. Nemzetközi Sajt- és Túrófesztivál, és X. Székelymóza Népzenei Fesztivál	Gyomaendrőd, Selyem u. 124. (Bethlen isk. udvar, LIDL mögött.)	Katona József Művelődési K. 06-66-283-524 v. 386-851
IV. 30.-V. 1;	Városi Művészeti Iskola, Néptánc és fúvószena a XIII. Túró és X. Suttv. Feszt.on.	Városi Zene és Művészeti Iskola Gyoma, Kisért u. 27.	Hevesi Nagy Anikó 06 66-581-830
V. 13; 9-12 óra	Rózsashegyi Kálmán Iskola, és Endrődiek Baráti Köre: Kiállítás, programok és táblaav.	Rózsashegyi Kálmán Ált. Iskola Endrőd, Liget u. 2.	Farkas Zoltánné 06-66-284-537
V. 13; 13 óra	Rózsashegyi Kálmán Iskola, Endrődiek Baráti Köre. Ebéd, tagok+meghívottak	Endrőd, Hídfő étterem	Farkas Zoltánné: 0666-284-537 Ladányi Gáborné: 06-66611311
V. 14; 8 óra	Endrődiek Baráti Köre találkozó és programok+birkapörkölt	Endrőd, Hídfő étterem: 8 óra, busz. Dévaványa. Tűzok Rezervátum	Timár Imre: 06-1-3267567 Ladányi Gáborné: 06-66611311
V. 15. 10 óra.	Szentmise elhunyt pedagógusainkért Iványi László pléb. tb. kanonok	Endrőd, Templom	Ladányi Gáborné: 06-66-611-311
V. 15. 12 óra	Endrődiek Baráti Köre találkozó Ebéd, egyénileg fizető.	Endrőd, Hídfő étterem	Timár Imre: 06-1-3267567 Ladányi Gáborné: 0666611311
V. 18;	Kihívás Napja	Gyomaendrődi iskolák, óvodák, munkahelyek, sportlétesítmények	Polgm. Hivatal, Tóth Katalin 06-66-581-232
V. 18;	XII. OVI-OLIMPIA	Endrőd, Óvoda, Selyem út 101	Szabó Istvánné: 0666-386-346
V. 28;	IX. Bogrács Napja Paprikáskrumpli Főzőverseny	Gyomaendrőd-Óregszőlő	Katona József Művelődési Központ: 06-66-283-524
V. 29; 10 óra	Hősök napja, ünnepi mise, megemlékezés. Városi Művészeti Iskola, Csillagpor Énekek. Gyomaendrődi Zenebarátok K.kórusa	Endrőd, Templom és Hősök tere	Katona J. Műv K.; 0666283524 H. Nagy Anikó: 06 66-581-830
VI. 2.-4;	WKPC és WKF Küzdősport Világszövetségek Nyílt Európai Kupája	Gyoma, Varga Lajos Sportcsarnok	Váradai Zoltán: 06-30-5442-700
VI. 3;	III. Gyomaendrődi Küzdősport Gála	Gyoma, Varga Lajos Sportcsarnok	Váradai Zoltán: 06-30-5442-700
VI. 4;	Családi nap, Hunyán.	Sportpálya, Szt. Erzsébet Liget, Nyugdíjas Klub.	Petényi Szilárdné Anikó p.m. 06-66-294-141
VI. 4; 15 óra	Családok, csapatok találkozója, Hunya Községért Kitüntetés, műsor	Hunya, Művelődési Ház. Rákóczi u.	Petényi Szilárdné Anikó p.m. 06-66-294-141
VI. 4; 18 óra	Schönecki Junger Chor Intonation, Gyomaendrődi Zenebarátok K.kórus ünn. hangv.	Endrőd, Szt. Imre Katolikus Templom	Gecseiné Sárhegyi Nóra 06-30-3420-987
VI. 12;	II. Bográcsos Éteelfőző Verseny és családi nap	Endrőd, Rubin Szabadidő Központ. Szarvasi út. II. ker. 582.	Ujlaky Szabolcs 06-30-9453-750
VI. 16; 17 óra	Városi Művészeti Iskola, Növendékek, tanárok, MŰVÉSZETI GÁLAMŰSOR	Katona József Művelődési Központ, Gyoma, Kossuth u. 9.	H. Nagy Anikó: 06 66-581-830 v. 06-20-2874-253
VI. 18; 17 óra	Városi Művészeti Iskola, Néptánc tansz. Évvégi bemutató óra	Katona József Művelődési Központ, Gyoma, Kossuth u. 9.	Hevesi Nagy Anikó 06 66-581-830
VI. 24;	Nyar-nyitó Zenés Est, Városi Fúvósok, Tűzmenedék Együttes és az MPZ	OM-ART Könyvesbolt, Gyoma, Fő u.	Molnár Albert 06-30-2619-279

A programokban esetlegesen bekövetkező változásokért felelősséget nem vállalunk. Szerkesztőség

Hírek a Rózsahegyi Iskolából

Mesélj Európa!

A rózsahegyisek az idén is részt vettek a Kecskeméti Katona József Könyvtár, az Alternative English School és a Dél-alföldi Europe Direct Információs Hálózat által közösen megszervezett „Mesélj Európa- Tales from Europe” angol nyelvi vetélkedőn. Az előző évek nagy sikereire való tekintettel 3 csapatunk regisztrált a versenyre. Az online forduló, valamint a képregény készítés összesített eredményei alapján mind a három csapat bejutott a Békéscsabán megrendezésre kerülő elődöntőbe, ahol idén iskolánk képviselte Békés megyét.

Angolul szólt a köleves meséje

A 13 elődöntős között neves szegedi és kecskeméti iskolák csapata is versenyzett. Az ötödikesek egy máltai népmesét a hatodikosok egyik csapata egy osztrák népmesét adott elő. A másik hatodikos csapat a svéd kölevest jelenítette meg.

Előadásukkal továbbjutottak a Kecskeméten megrendezendő döntőre. A csapat tagjai Bognár Nóra, Fagyas Bence, Gresó Barnabás, Kulik Adrienn, Mátyás Zsanett.

Felkészítőik: Kertész Bettina, Tóth Magdolna, Kónyáné Jakab Ida, Szentpéterihrné Uhrin Ildikó.

Siker a mezőberényi matekversenyen

Rózsahegyis hetedikesekből és nyolcadikosokból álló két négyfős csapat, a hagyományoknak megfelelően, az idei esztendőben is részt vett a mezőberényi általános iskola által szervezett nemzetközi matematikaversenyen, ahol tanulóink most is kiválóan helyt álltak.

Csapatagok: 7.o: Bíró Adrienn, Forgács Genovéva, Korsós Vivien, Szerető József

8.o: Barna Tamás, Nemes Zita, Paróczai Zsófia, Vaszkó Áron.

Szerető József egyéniben a III. helyen végzett; a hetedikesek a II. helyet szerezték meg; míg az összpontszám alapján iskolánk a III. helyezést hozta el.

Felkészítőik: Gellainé Tuboly Zsuzsanna, Farkas Zoltánné.

Ének-zene régiós döntő

Bartók Béla születésének 130. évfordulóján rendezték meg Hajdúböszörményben az I. Országos Ének- Zene Komplex Műveltségi Vetélkedő Észak-Magyarországi Régiós Döntőjét. A vetélkedő rózsahegyis résztvevői voltak: Varga Rita, Forgács Genovéva, Nemes Zita.

A régiós döntőre kétfordulós levelező feladatsorral lehetett bejutni. Sok érdekes, élvezetes feladat megoldására került sor, például népdal, zeneelmélet, zenetörténet, ritmikai ismeretek témakörben. Az igen jó hangulatú versenyt a negyedik helyen zártuk, olyan neves városok mögött - Sárospatak, Békés, Eger - ahol jóval nagyobb hagyománya van a zeneoktatásnak.

Lakiteleken a 6. Országos Kölcsey Népdaléneklő és Prózamondó Versenyen iskolánkat Kéri Éva képviselte.

Felkészítőjük Nagy Ildikó.

Költészet Napja

Kistérségi versmondó verseny néhány díjazottja

86 rózsahegyis diák jelentkezett a Költészet napi versenyfelhívásunkra. Az iskolai forduló után 45 fő vett részt a városi megmérettetésen. A II. Kistérségi Szavalóversenyre tízen kaptak meghívást. Ezen a versenyen I. helyezést lett Csapó Luca másodikos, Koós Liza harmadikos, és Vaszkó Áron nyolcadik osztályos. Geszti Barbara negyedikes és Botos Pongrác ötödikes a II. helyen végzett. Csapó Sára másodikos tanuló III. helyezést ért el.

Ki mit tud?

Zsúfolt nézőtér előtt versenyeztek a gyerekek: vers, zene, dal, tánc, angol és magyar nyelvű jelenet kategóriában a Ki mit tud két délutánt kitöltő programjában. A több, mint 250 lelkes szereplő mindegyike kapott jutalmat az eredményes felkészülésért.

Három pillangó - az elsők előadásában

Közlekedj okosan!

Országos közlekedésre nevelési verseny megyei fordulójában R. Nagy Valentin 3. helyezést ért el a hetedikesek körében, Tóth Zoltán pedig 11. lett a harmadikosoknál. Felkészítőjük: Gresó Lénárd.

Az iskolai életről további információkat, képeket találhatnak az iskola honlapján: www.rozsahegyiskola.hu

Móra Ferenc:

TÓBIÁS MESTER

Jó embereivel, hív szolgálival, válogatott nagyurakkal a Mátra széliben vadászatot egyszer Mátyás király. Úzték a szarvast, s dél idején terebélyes fák árnyában jóízűen megették a cigánypecsenyét.

- No, most már hunyjunk egyet ebben a szép bársonyfűben, urak - heveredett le ebéd után a király. - Tóbiás mester majd vigyáz a lovakra, míg mi szundikálunk.

Tóbiás mester olasz tudós volt, s az eszével szolgálta a királyt. Szörnyű okos ember volt, nemhiába mindig a könyveket bújta. Értett olyan nyelveken, amiken semmi élő ember nem beszél. Megmondta, hogy ezer esztendővel ezelőtt ezen meg ezen a napon nap sütött-e, vagy eső esett. Tudta, hogy mért dong a szűnyog, és mért nem kukorékol a szamár. Tudott az mindent az égvilágon, mert minden benne volt a nagy könyveiben, amik közül mindig magával hurcolt egyet-kettőt.

Most is úgy belemerült az olvasásba a galagonyabokrok alatt, hogy egy szót se hallott a király beszédéből.

- Neked szóltam, mester - kiáltott rá Mátyás -, van-e kedved bojtárkodni?!

Tóbiás mester akkora igent bólintott, hogy az orrára csúszott a hegyes bársonysüveg.

- Van, királyom, van. A lovak elolvasgatnak ebben a szép könyvben, én meg ellegelgetek ebben a szép zöld mezőben.

Az urak elnevezték magukat, aztán elszéledtek aludni. Tóbiás mester pedig meg nem tudta érteni, hogy mit nevetnek most őrajta. Nagy mérgesen búj vissza a könyvébe, s ki se gubózott belőle, míg napáldozat táján a király föl nem ébredt, és össze nem kürtölte az urakat.

- Gyerünk, urak, gyerünk, megfőtt már azóta otthon a malackörmös babléves.

Az urak talpra ugráltak, Tóbiás mester is becsapta a nagy könyvet, és megdörzsölte a szemét:

- Mehetünk, királyom, mehetünk.

No, pedig nem mehettek. Tóbiás mester rosszul bojtárkodott: szőrin-szálán elveszett a király fakó lova.

- No, híres bölcs, most add elő a tudományod! - ráncolta össze a szemöldökét Mátyás. - Elveszett a fakó, te felelzs érte.

- Engedelmet kérek - tette az orrára a mutatóujját Tóbiás mester -, nem veszett az el. Azt mondja az írás, hogy a világon semmi se vész el. Megvan az a fakó valahol.

- Süsd meg a tudományodat! - legyintett a király. - A lovat add elő akárhonnan, vagy utána mehetsz magad is.

Nosza, a válla közé kapta a nyakát erre a nagy tudós, s alázatosan elsompolygott a lovat keresni. A harmadik lépésnél visszafordult. Könnyebb egy tűt megtalálni a szalmakazalban, mint egy lovat a Mátrában.

- Pardon-grácia fejemenek - somfordált oda a király elé -, bizonyosan a farkasok ették meg a fakót.

- Farkasok nyár derekán? - csóválta a fejét bosszúsan a király. - Különbön eredj utánuk, tudsz te a farkasok nyelvén is.

A kíséret elnevelte magát, a mester pedig nagy morogva bebújta a sűrűbe.

Megzörgetett minden bokrot, megvallatott minden levelet, s utóljára is összekarmolászva, megtépett gúnyában borult a király elé.

- Egy életem, egy halálom, fejemet neked ajánlom, de a fakót nem találom.

- Sebaj, no, mester - esett meg a király szíve az öreg Tóbiáson. - Én majd fölülök a nádor lovára, a nádor az országbíróéra, az országbíró a tárnokmesterére, a tárnokmester a

kunkapitányéra, a kunkapitány a sereghajtó hadnagyéra, a sereghajtó hadnagy a tiedre, te pedig hazakutyagolsz gyorszerrel vagy nádparipán, ahogy jobban esik.

Már éppen indulóban voltak, mikor egyszer csak közéjük toppan egy öreg pásztorember. Szűre a vállán, bocskor a lábán, görbe bot a kezében, illedelmes köszöntés a száján.

- No, mire végzik? - azt mondja. - Hazafelé igyekeznek?

- Igyekezniék ám, ha kár nem ért volna - feleli rá a király.

- Kis kár nem nagy kár - azt mondja a pásztor.

- De nagy kár ám az, hogy a fakó lovam elveszett - magyarázta Mátyás. - Nem találkoztál vele jártodban-keltesben, jó ember?

- Színét se láttam - nézett körül a pásztor -, hát aztán legelőbb keresték-e valahol?

- Mindenütt, ahol nincs - kottyant bele mérgesen Tóbiás.

- Hát ott kell megnézni, ahol van - mondta komolyan a pásztor. - Meg kell nézni a szarkafészekben.

Szép kerek szarkafészek ringatózott a legmagasabb nyárfa hegyében, arra mutatott föl a pásztor, Tóbiás mester pedig elvihogta magát:

- Hihi! Lovat a szarkafészekben! No, még ilyet se hallottam életemben.

- Meg kell pedig azt próbálni, mester! - ütött a vállára a király, aki egyszerre keresztüllátott a szítán. - Mássz föl csak erre a fára, nézd meg azt a szarkafészeket!

Tóbiás mester csavargatta a fejét jobbra-balra. Mégiscsak furcsállotta, hogy ő udvari tudós létére fára másszék. De a király olyan keményen biztatta a szemeivel, hogy jobbnak látta lerúgni a kordován csizmát s nekirugaszkodni a fának.

Hosszú lábával egykettőre fönt termett, s le is kiáltott csúfolódva:

- Szarka sincs ebben, nemhogy ló volna!

- Nono - szólt vissza a király -, nézz csak körül abból a fahegyből, hátha látsz valami szépet.

Hát akkorát rikoltott a mester, mint egy erdő sárgarigó:

- Ne legyen Tóbiás a nevem, ha nem látom a fakót! Ott legel, ni, az érparton, a másik erdőszélen!

Nem telt bele egy jó harapásnyi idő, már a fakón ült a király, de addig el nem indult, míg kezét nem szorította a pásztorral.

- No, jó ember, többet tudsz egy regiment tudósnál. Tavaszra hozzád adom iskolába Tóbiás mestert. Meg is fizetem érte a tandíjat előre.

Azzal elővette az erszényét, de biz abban nem volt egyéb egy rézpolturánál.

- Sebaj, no - nevetett a király -, itt hagyom zálogba a bicskámot!

Ezüst volt annak a vasa, arany a pántja, karbunkuluskővel kirakott a nyele.

Azóta se evett magyar pásztor olyan bicskával paprikás szalonnát.

HÍREK, ESEMÉNYEK A KIS BÁLINT ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS ÓVODÁBÓL

A tehetséggondozás feltételrendszerének fejlesztése a Kis Bálint Általános Iskola és Óvodában

*„A tehetség univerzális adottság. De rengeteg bátorság kell ahhoz, hogy éljünk vele: merj a legjobb lenni!”
(Paulo Coelho)*

Intézményünk a Társadalmi Megújulás Operatív Program által kiírt TÁMOP-3.4.3-08/2 kódszámú, Iskolai tehetséggondozás támogatásához című pályázati kiírásra sikeres pályázatot nyújtott be. A „Merj a legjobb lenni!” – A tehetséggondozás feltételrendszerének fejlesztése a gyomaendrői Kis Bálint Iskola és Óvodában című, TÁMOP-3.4.3-08/2-2009-0053 azonosító jelű pályázati projekt 2010. május 01. – 2011. május 27. között kerül megvalósításra. A projekt keretében intézményünk azt a célt tűzte ki maga elé, hogy az iskolába járó tehetséges gyermekek tehetségét ismerve és arra odafigyelve alakítsa pedagógiai munkáját.

A pályázat keretében intézményünk minden pedagógusa részt vett egy tehetséggondozással kapcsolatos (30 órás) továbbképzésen. Közülük 29 kolléga aktív közreműködője volt a projekt keretében kidolgozásra kerülő komplex intézményi tehetséggondozó/tehetségfejlesztő programnak, melynek eredményes megvalósulását szakemberek segítették – pszichológus, fejlesztő pedagógusok és egy pedagógiai asszisztens.

A programba bekerülő gyerekek mentorai az osztályfőnökök. A programban való részvételre javasolt gyerekek és tanulók mind-egyikére egyéni fejlesztési tervet készítettek a Tehetséggondozó munkacsoport tagjai. Az egyéni adatlap kitöltésével megtörtént a gyermek vagy tanuló erős és gyenge oldalainak jellemzése, feltérképezése. A program elején elkészült a bemeneti mérés, és az egyéni adatlap, valamint a mérés eredménye alapján az egyéni fejlesztési terv. A program dokumentációjának része az egyéni fejlesztési napló is, melyet az osztályfőnök és a szaktanár, illetve a segítő szakemberek közösen töltenek az elvégzett foglalkozásoknak megfelelően.

A program végén újabb mérést végzünk, melynek eredményeként kimutatható a program eredményessége, levonhatóak a megfelelő következtetések, melyek alapján a következő tanévben módosításra, korrigálásra kerül a program.

Hosszú időn keresztül az a nézet volt domináns, hogy „a tehetség utat tör magának”, csak hagyni kell kibontakozni. Ma már világszerte egyértelműen megfogalmazódik az a követelmény, amit Czeizel professzor évekkal ezelőtt meghirdetett: „A tehetséget keresni kell!” Keressünk hát szüntelen, hogy Ők is a legjobbak lehessenek!

a Projektmenedzment

Országos Kazinczy Verseny

2011. április 1. és 3. között rendezték meg Kisújszálláson, immáron a XII. alkalommal az általános iskolás tanulóknak a Kazinczy Ferencről elnevezett Szép Magyar Beszéd Versenyt.

A 78 tanulónak egy szabadon választott és egy kötelező szöveget kellett felolvasniuk a szigorú zsűri előtt, akik a későbbiek folyamán előadásukkal kápráztatták el a jelen lévő tanárokat és diákokat.

Gyomaendrődről, a Kis Bálint Általános Iskolából és Óvodából Sípos Fanni 8. b osztályos tanuló bronzéremben és különdíjban részesült kiváló teljesítménye miatt.

Felkészítő: Hunya Jolán tanárnő.

Szép eredmények kémia és német tanulmányi versenyeken

Az országos általános iskolai tanulmányi verseny megyei döntőjén szép eredményeket értek el a Kis Bálint Általános Iskola és Óvoda tanulói.

Német nyelvből a 8. osztályosok között Putnoki Tamás (8.a) 3. helyezést, Almási Viktória (8.a) pedig 8. helyezést ért el. A 7. osztályosok mezőnyében Baráth Kitti a 10. helyen végzett.

Felkészítő tanáraik: Balla Károlyné és Ókrös Katalin.

A **Hevesy György Országos Kémia Verseny** megyei fordulóját 2011. március 26-án rendezték Békéscsabán. Kruchió Gergő 7.b osztályos tanuló az előkelő 2. helyen végzett, míg Füzes András (7.b) 13. lett. Felkészítőjük Szurovecz Zoltánné volt.

Versekről, a legszebbekről...

A Kis Bálint Általános Iskola és Óvoda versszerető, felsős diákjai évek óta kedvelik a költeményeket. Iskolai, városi, kistérségi és egyéb szavalóversenyeken szívesen megosztják a versek segítségével saját gondolataikat, élményeiket, érzéseiket, amikor bemutatják a hallgatóságnak. A Költészet Napja alkalmából április 11-én, a Határ Győző Városi Könyvtárban sokan összegyűltek, hogy tiszteletüket fejezzék ki József Attila és a költészet iránt.

Legszebb eredményeik a következők:

- III. hely: Czikkely Hanga, Miklavicz Ákos

- II. hely: Sípos Fanni

- I. hely: Almási Viktória, Hunya Réka, Kéri Miklós, Gácsi Benedek

Április 18-án, a Kistérségi szavalóversenyen nemcsak a gyomaendrői gyerekeket hallgatta meg az érdeklődő, nagyszámú közönség és a tisztelt zsűri, hanem a környékbeli településekről ideérkező versenyzőket is.

Miklavicz Ákosnak a harmadik helyért, Gácsi Benedeknek a második helyezéért, Almási Viktóriának, Hunya Rékának és Kéri Miklósnak az első helyezésükért szolt a megérdemelt taps.

Felkészítő tanáraik: Kónya Márta, Hunya Jolán, Forgács Krisztina.

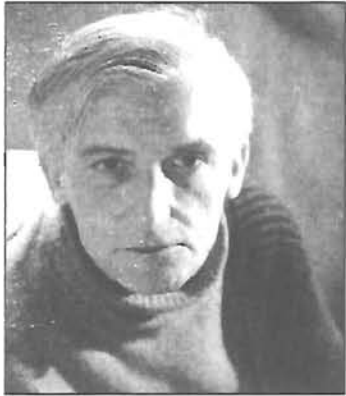

Az első helyezettek: Hunya Réka, Kéri Miklós, Almási Viktória és felkészítő tanáruk

irodalmi oldal

„Haza akartam, hazajutni végül”

Pilinszky János (1921-1981)

Apokrif, Fabula, Hitünk titkairól, Egyenes labirintus... Pilinszky János versben és prózában...

Az első találkozás ereje az Apokrif-ban... szavai, látása, kifejezőmódja, eszközrendszere... egy gimnáziumi ünnepségen... és azóta is...

„Mert elhagytak akkor mindenek” bibliai felütése után: kutyaoalak, pupilla, számkivettetés, árvaság, fegyencfej, pusztulás, rabruha... majd paradicsom, hazajutni, szülők, ősi rend, torony, üres, ár-

nyékom... végül Isten, présben, kő, törmelék, arc... „És könny helyett az arcokon a ráncok, / csorog alá, csorog az üres árok.”

Szavak... melyek – elmondása szerint – egyszerre lecsupaszítottak és jelentésükben „tragikusan gazdagok”... melyek a történelem „jövátételhetlen botrányát”, a második világháborút idézik... ezzel együtt a létezésről, az „idő és tér keresztjére” feszített mindenkor emberről, a drámai emberről, részvétről, szenvedésről, keresztényi együttérzésről szólnak. Alapélménye a háború, a koncentrációs táborok világa - 1944 őszén került katonaként Németországba -, ahol „esszenciális ürességet és hazátlanságot”, másrészt „az emberi közösségnek és összetartozásnak eddig nem is gyanított élményét” tapasztalhatta meg. „Ismét megtanultuk, mit jelent éhezni és enni adni, mi a szomjúság és mi a mezítelenség. A könyörület. A hazátlanság és a megérkezés.”

A szerelvény Harbachba ment, s a könyveket, melyeket a költő magával vitt, útközben sorra kidobálta a vagonból. Érvényüket veszítették. Egyedül az Evangélium maradt vele. „Azt memém mondani, nem is könyv volt, hanem egy hűséges kutya. [...] Olyan emberi volt, amilyen csak egy kutya tud lenni, vagy egy Isten.”

Az ember drámai lény, aki küzd a világgal, küzd önmagával. Az embernek önmagával való küzdelmében kétszer kell rátalálnia a hitre: egyszer gyermekkorában (szüleinktől, az iskolától kapott hit), majd személyes dráma során felnőttként.

„Katolikus költő vagy-e? Vallásos költészet-e a tied?” - tette fel a kérdést több beszélgetőtársa. „Költő vagyok, és katolikus. [...] Azt hogy katolikus költő vagyok, nem hiszem. Úgy gondolom, Assisi Szent Ferenc volt az utolsó katolikus költő. Mert a költészet sokkal inkább gyónás, mint prédikáció.”

A múlt század két nagy gondolatrendszerének – a freudizmus és az egzisztencializmus – emberszemléletét elvetette. Az elsőt azért, mert az ember drámai sorsát értette félre. A másikat azért, mert „titokzatos dolog a semmi, de az élet ezerszer magasabb rendű titok.” Szerinte „nem annyira a Föld, mint az Univerzum polgárai vagyunk”, örökségünk – Pilinszky hite szerint – a Krisztustól visszaváltott mindenség, s a teremtés eredeti célja az önzetlen, osztatlan szeretet gyakorlása. De az a fajta vallásosság is távol állt tőle, mely a drámai küzdelem, vívódás során „önnön erejében kíván tetszelegni”, mely ítélkező, megbélyegző. „Hiszen éppen a tökéletes alázatban rejlik a kereszténység isteni, valóban emberfeletti újdonsága” - írta.

Rilke azon gondolatát sokszor idézte, mely szerint „borzalmas, mennyire nem látjuk a fényekről a valóságot.” Vagyis életünket átszövik a hazugságok, ábrándok, képzelmek. Éltében zsinórmérték volt: az „evangéliumi esztétika”. A keresztény művész számára a művészet alapproblémája, témája alapvetően a szeretet lehet.

Simone Weil szellemi örökségét, világ- és művészetszemléletét ő ismertette meg Magyarországon, sokszor hivatkozott rá.

Az írásról azt mondta „úgy szeretnék írni, mintha hallgatnék”, mert az írás egyszerűbb, mint a pusztá cselekvés vagy a beszéd. A megszólalás fontosságáról pedig azt: „nem az a fontos, hogy a madár hányszor csap a szárnyával, hanem hogy iveljen.”

Mindannyian egyek vagyunk – vallotta -, a görög művészetet a „találkozás”, a keresztényt az „egység” művészetének nevezte.

Ez az egység teremtődik meg a költő legszebb fohászában, melynek Imádságért a címe. Cívódás, félreértés, megkülönböztetés, féltékenységek, hazugság, szerepjátszás... itt a Földön... béke, igazság, ítélet- és ítélkezésmentesség, csönd, öröklét, mindenkit magába ölelő szeretet... Isten országában.

S a kettő metszéspontjában az elcsendesedő, imádkozó, s az imában feloldódó ember... a kérő majd a kérdés nélküli imában... s ebben az állapotban sejthető meg a Végtelen Intelligencia nagysága, mindent betöltő hatalma... mint vándor, aki a tengerpartra érve - értelmét és szívét elhallgattatva - maga is a hullámmozgás, a hullámverés részévé válik... innen láthatunk rá arra az asztalra, melyről így ír: „Ennél az asztalnál mindenkinek akad egy szék, s mindenki a maga eleve kijelölt, ezerszer áldott helyére kerül – annyi vita, helycsere és zűrzavar után.”

Gyermeki mosoly, vékonyka hang (mint egy kamaszé), átszellemült versmondás, lassú mozdulatok... „angyal inkognitóban”... s az utolsó filmkocka derűje... a költő ránk nevet...

Polányi Éva

Pilinszky János Apokrif

Mert elhagytak akkor mindenek.

Külön kerül az egeké, s örökre a világvégi esett földeké, s megint külön a kutyaoalak csöndje. A levegőben menekő madárhad. És látni fogjuk a kelő napot, mint tébolyult pupilla néma és mint figyelő vadállat, oly nyugodt. De virrasztván a számkivettetésben, mert nem alhatom akkor éjszaka, hányódom én, mint ezer levelével, és szólok én, mint éjdzón a fa:

Ismeritek az évek vonulását, az évekét a gyűrött földeken? És értitek a mulandóság ráncát, ismeritek törődött kézfejem? És tudjátok nevét az árvaságnak? és tudjátok, miféle fájdalom tapossa itt az örökös sötétet hasadt patákon, hátrás lábakon? Az éjszakát, a hideget, a gödröt, a rézsut forduló fegyencfejet, ismeritek a dermezt vályukat, a mélyvilági kint ismeritek?

Feljött a nap. Vesszőnyi fák sötétén a haragos ég infravörösében. Így indulok. Szemközt a pusztulással egy ember lépked hangtalan. Nincs semmije, árnyéka van. Meg botja van. Meg rabruhája van.

2.

Ezért tanultam járni! Ezekért a kései, keserű léptekért.

S majd este lesz, és rámköví sarával az éjszaka, s én húnyt pillák alatt örzöm tovább e vonulást, e lázas fácskát s ágacskaikat. Levelenként a forró, kicsi erdőt. Valamikor a paradicsom állt itt. Félálomban újul fájdalom: hallani óriási fáit! Haza akartam hazajutni végül,

ahogy megjött ő is a Bibliában. Irtoztató árnyam az udvaron. Törődött csönd, öreg szülők a házban. S már jönnek is, már hívnak is, szegények már sírnak is, álelnek bojladozva. Visszafogad az ősi rend. Kikönyöklők a szeles csillagokra-

Csak most az egyszer szólhatnék veled, kit úgy szerettem. Év az évre, de nem lankadtam mondani, Mit kisgyerek sír deszkarésbe, a már- már elfuló reményt, hogy megjövök és megtalállak. Torkomban lüktet közeled. Riadt vagyok, mint egy vadállat.

Szavaidat, az emberi beszédet én nem beszélem. Elnek madarak, kik szívzakadva menekülnek mostan az ég alatt, a tüzes ég alatt. Izzó mezőbe tüzdelt árva lécek, és mozdulatlan égő ketrecek. Nem értem én az emberi beszédet, és nem beszélem a te nyelvvedet. Hazátlanabb az én szavam a szónál! Nincs is szavam.

Iszonyu terhe

omlik alá a levegőn, hangokat ad egy torony teste.

Sehol se vagy. Mily üres a világ. Egy kerti szék, egy kinnfelelt nyugágy. Éles kövek közt árnyékom csörömpöl. Fáradt vagyok. Kimeredek a földből.

3.

Látja Isten, hogy állok a napon. Látja árnyam kövön és kerítésen. Lélekzet nélkül látja állani árnyékomat a levegőtlen présben.

Akkorra én már mint a kő vagyok; halott redő, ezer rovátka rajza, egy jó tenyéry: törmelék akkora már a teremtmények arca.

És könny helyett az arcokon a ráncok, csorog alá, csorog az üres árok.

Izges Izgek

Május

Tésztasaláta sonkával

Főzzünk ki tésztát (lehetőleg olasz tésztát: pl. cső, orsó, masni), és hagyjuk kihűlni. Vágjunk sonkát apróra, reszeljük bele néhány sárgarépat. Keverjük össze a tésztával, majonézzal, és sózzuk meg szükséges mértékben. Finomra vágott petrezselyemmel, bazsalikommal hintsük meg.

Seidl Ambrus

FENYŐ FÜRÉSZÁRU

deszkák, OSB lapok, lécek, kerítésiécek, pallók, szegőlécek, gerendák, lambéria

TÜZIFA
bükk, tölgy, akác, akácfaoszlop

KAPUFA BT. Gyomaendrőd, II. ker. 467.

06/70 513-95-14

A kondorosi úton, a vásártér után

„ SZONDER „

Kereskedelmi és Szolgáltató Kft

Cipőtalpbélés gyártás

Kéreg forgalmazás

Üzem: 5502 Gyomaendrőd Fő út 81/1

T/Fax: 06-66 386-037

Mobil: 06 20 451 1944

HIRDESSZEN ÖN IS LAPUNKBAN!

Megújult a UPC Direct
Szórakoztató. Izgalmas. Vicces.
Bárhoz. Azonnal. Mindenkinek.

BELÉPÉS AKÁR INGYEN!!!

Direct Light csomag már havi 1190 Ft-tól
Egy előfizetésen belül akár 4 beltéri egység
Kristálytisza HD műsorok - akár 2 db DVR készülék
Az ajánlat részleteiről valamint
a csomagok havidíjairól keressen bennünket

Telexmax Távközléstechnika
Békéscsaba Gyóni G u. 6. Tel.: 66/442-755
Mobil: 20/337-8010; 20/236-7170

NARANCS TURI

A LEGJOBB HASZNÁLTRUHA ÜZLETEK

KRÉM ÉS EXTRA MINŐSÉGŰ

TAVASZI- NYÁRI RUHÁK

NŐI FELSŐK, GYEREKRUHÁK

FÜRDŐRUHÁK

NAGY VÁLASZTÉKBAN

Gyoma Kossuth u. 30. • Nyitva: Hétfőtől - Péntekig 9.00-17.00-ig Szombat 9-12-ig
Endrőd Fő út - Mikos út sarok • Nyitva: Hétfőtől - Péntekig 8.30-12.00-ig 13.30-17.30-ig Szombat 8.30-12.00-ig

AKIK AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁGBA KÖLTÖZTEK

lelkét Teremtőjének. Gyászolja: családja

GYURICZA ELEK, aki Endrődön élt, 69 éves korában április 17-én az Égi Hazába költözött. Gyászolja: családja

HARMATI ELEKNÉ HANYECZ IRMA, volt hunyai lakos, aki Békéscsabán élt, 87 éves korában megtért Teremtőjéhez. Temetése április 15-én Hunyán volt. Gyászolja: férje, fia, menyje, unokái és a rokonság

PÉSÓ ILLÉS BÉLA, aki Endrődön élt, 71 éves korában március 30-án földi zarándokútját befejezte. Gyászolja: felesége, leánya, unokája, veje és a család

RÁCZ JÓZSEF, aki Endrődön élt, március 27-én 85 éves korában az Égi Hazába költözött. Gyászolja: leánya, fia és családja

TÍMÁR IZABELLA ny. óvodai felügyelő, április 5-én, 96 évesen visszaadta lelkét Égi Urának. Temetése április 13-án volt Orosházán, a Szent József temetőben. Gyászolja: családja

UHRIN KLÁRA ny. pedagógus, aki Hunyán született, de Dévaványán élt, április 13-án 68 éves korában befejezte földi vándorlását és megpihent az Úrban. Gyászolja: fia és a család

VARJÚ LÁSZLÓNÉ HANYECZ LENKE, aki Endrődön élt, április 2-án 67 éves

korában megtért Égi Urához. Gyászolja: férje, leánya, veje, unokája, fia és a család

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

A **PÉSÓ ILLÉS BÉLA** gyázmiséjén és temetésén résztvevőknek köszönetet mond a gyászoló család

Iványi László kanonok plébános úrnak, a Plébánia Hivatal dolgozóinak hálaival köszönjük, hogy gyászunkat enyhítették azáltal, hogy halottunkat, **PÉSÓ ILLÉS BÉLÁT** a Szarvasvegyi temetőbe temethették.

Tisztelettel: a gyászoló család

Békesség haló poraikon,
fogadja be őket az Úr
az Ő országába.
Az Örök Világosság
ragyogjon felettük!

Az endrődi katolikus temetők takarítását, karbantartását támogathatjuk adományok felajánlásával:

Készpénzbefizetés az endrődi plébánián hivatali időben (munkanapokon 8-12), vagy az Endrődi Szent Imre Egyházközséget Közhasznú Alapítvány számlájára befizetéssel vagy átutalással. Számlaszámunk: 53200015-10003231 Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet.

„Nem múltak el ők, lélek szívünkben élnek:
Hiába szállnak árnyak, álmok, évek.
Ők itt maradnak bennünk csendesen még,
Hiszen hazánk nekünk a végtelenség.”

(Juhász Gyula)

Híradásunkban csak azokról emlékezünk meg, akiknek közléséhez a hozzátartozók hozzájárultak!

özv. **BULA VENDELNÉ PORUBCSÁNSZKI MÁRIA**, aki Endrődön az Öregszőlőben élt, március 17-én visszaadta

1944-45 évben végzett polgári iskolás diákok

Fényképalbum

VIII. TUDOMÁNYOS NÉPRAJZI KONFERENCIA

Egész évben várjuk kedves vendégeinket klimatizált, termálvizes szobáinkban.

Vállaljuk baráti, üzleti, családi rendezvények lebonyolítását klimatizált éttermünkben 70 főig.

*Az étterem nyitva
11-21 óráig.*

Baráti, családi üzleti rendezvény lebonyolítását vállaljuk a teljesen klimatizált Híd-fő étteremben 160 főig.

FÉSZEK Panzió és Étterem

5500 Gyomaendrőd, Szabadság tér 6.
Telefon/Fax: 06-66/386-718 - Mobil: 06-20/5599-240
E-mail: feszekpanzio@mail.globonet.hu
www.feszekpanzio.hu

AGRO ÁRUHÁZ

Gyomaendrőd, Fő út 15.
Telefon: 06-20-9527-032 és
06-66-386-274.

Kedves vásárlóim!

Májusi ajánlataim:

- Megérkeztek a tavaszi vetőmagok
- Zöldségfélék, virágmagok, dughagymák
- Virághagymák, rózsatövek, bioburgonyák
- Tavaszi lemosó vegyszerek
- Rovarölők, gombaölők, növénytápok
- Permetezők, fűnyírók, lácfűrészek
- Kézi szerszámok, szegek, csavarok
- Kályhák, kandallók, gázégők
- Gumicsizmák, esőruhák, védőkesztyűk
- Szivattyúk, tömlők, csatlakozók
- Főliák, műanyag áruk, konyhai eszközök
- Festékek, ecsetek, hígítók
- Titán szilikonok, purhabok, ragasztók
- Elemek, izzók
- Alu létrák, talicskák, kertészeti eszközök

Várom kedves vásárlóimat!
FARKAS MÁTÉ

VÁROSUNK, Gyomaendrőd * Megjelenik havonta * Kiadja az Endrődiek Baráti Köre Egyesület *

Főszerkesztő: Iványi László * Szerkesztőség címe: 5502 Gyomaendrőd, Fő út 1. Tel., Fax: (66) 283-940 (20) 9457-843 varosunk@gmail.com *

Szerkesztők: Cs. Szabó István, Polányi Éva, Sóczó Géza, Dr. Szabó Béla, Dr. Szonda István * Lapzárta minden hónap 20. napján *

Felelős kiadó: Vaszkó András * Megjelenik minden hónap első hétvégéjén, Interneten minden hónap elsején *

MŰVELŐDÉSI ÉS KÖZOKTATÁSI MINISZTERIUM: Nytsz.: B/PHF/1495/BÉ/1995. * HU ISSN 1586-3689 * készült: (70) 566-39-88

Interneten: <http://www.szentgellert.hu> * E-mail: varosunk@gmail.com